

**ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΙΔΩΝ «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»**

**ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ
ακαδημαϊκού έτους
2010-2011**

Διευθυντής: ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Α. ΚΟΛΑΪΤΗΣ
Επίκουρος Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής
Πανεπιστημίου Αθηνών

Περιεχόμενα

Πρόλογος	5
Εισαγωγή	7
Προσωπικό	8
Κλινικό Έργο	17
Εκπαιδευτικό Έργο	39
Ερευνητικό Έργο	57

Πρόλογος

Σας αποστέλλουμε τα πεπραγμένα της Πανεπιστημιακής Παιδοψυχιατρικής Κλινικής στο Νοσοκομείο Παιδών «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ» της ακαδημαϊκής χρονιάς 2010-2011. Πιστεύουμε πως το κλινικό, εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο που πραγματοποιήθηκε με τη συμβολή του συνόλου του επιστημονικού προσωπικού της, υπήρξε σημαντικό και ιδιαίτερα αυξημένο λόγω της αμείωτης ανταπόκρισης στις αυξανόμενες ανάγκες των συμπολιτών μας αλλά και σαν αποτέλεσμα σοβαρών ελλείψεων στη λειτουργία άλλων συναφών υπηρεσιών.

Την περίοδο αυτή, το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, δείχνοντας μεγάλη ευαισθησία σε μια πολύ δύσκολη συγκυρία για την ελληνική κοινωνία, χρηματοδότησε 4 προγράμματα της Κλινικής για την προαγωγή της ψυχικής υγείας ευάλωτων πληθυσμών παιδιών: 1) ψυχικά πασχόντων γονέων, 2) βρέφη και νήπια, 3) παιδιά με εναντιωματικότητα και επιθετικότητα και 4) παιδιά με σοβαρό χρόνιο νόσημα. Με αφορμή αυτά, η Κλινική αναθέρμανε ή ξεκίνησε νέες συνεργασίες όπως π.χ. με την Tavistock Clinic του Λονδίνου και το National Institute for Health and Welfare του Ελσίνκι.

Επίσης, πολύ πρόσφατα εγκρίθηκε η σκοπιμότητα 3 προτάσεών μας στα πλαίσια του Προγράμματος ΕΣΠΑ και οι οποίες αφορούν: 1) πρόληψη κατάθλιψης σε εφήβους, 2) κατάρτιση προσωπικού ιδρυμάτων σε σύμπραξη με το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού και 3) κατάρτιση ειδικών πρωτοβάθμιας περίθαλψης στη διαταραχή ελλειμματικής προσοχής / υπερκινητικότητας, σε σύμπραξη με την Α΄ Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική (με την οποία, επίσης, συνεργαζόμαστε σε εγκριθείσα πρότασή της στα πλαίσια του προγράμματος ΘΑΛΗΣ).

Η Κλινική υπέβαλε, και πρόσφατα εγκρίθηκε, πρόταση για Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με αντικείμενο την ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων.

Τους τελευταίους μήνες, ομάδα εργαζομένων της Κλινικής προσφέρει εθελοντικά υπηρεσίες σε κρατούμενες μητέρες και τα παιδιά τους στις φυλακές Ελαιώνα Θηβών, στα πλαίσια της απόφασης του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την παροχή υπηρεσιών υγείας και ψυχικής υγείας σε σωφρονιστικά καταστήματα της χώρας.

Εξακολουθεί να είναι στις υψηλές προτεραιότητές μας η επαναλειτουργία του «Χριστοδουλακείου», που δυστυχώς, μετά από 3 χρόνια, ακόμη εκκρεμεί. Στο ζήτημα αυτό, έχουμε τη διαβεβαίωση, εκ μέρους της Διοίκησης του Νοσοκομείου, για την οριστική διευθέτησή του. Επιπλέον, αποτέλεσε θετικό γεγονός η παραχώρηση χώρου στην παλιά Αιμοδοσία του Νοσοκομείου, στον οποίο θα στεγαστεί το ειδικό Ιατρείο της Κλινικής για παιδιά με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού. Αξίζει να σημειώσουμε ότι το Ιατρείο προσφέρει υπηρεσίες σε περίπου 700 οικογένειες που επιβαρύνονται ακόμη περισσότερο αυτή την εποχή. Να σημειωθεί ότι πρόσφατα η Κλινική συμμετέχει δια του Ιατρείου σε σχετικό πρόγραμμα της Yulius Academie (Centre for Research, Development and Education) της Ολλανδίας.

Η Κλινική συνέχισε να παρέχει εκπαίδευση σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, ειδικευόμενους ιατρούς και άλλους ειδικούς ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων. Για πρώτη φορά στην Παιδοψυχιατρική ειδικότητα στη χώρα μας, διοργανώσαμε τον Ιανουάριο 2012 προπαρασκευαστικές προαιρετικές εξετάσεις για τους ειδικευόμενους της Παιδοψυχιατρικής.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους συνεργάτες, συναδέλφους και φίλους, εντός και εκτός Κλινικής, για τη συνέπεια και την αφοσίωσή τους στην υλοποίηση αυτού του έργου και την χρονιά που πέρασε.

Γεράσιμος Α. Κολαΐτης
Επίκουρος Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής
Διευθυντής Παιδοψυχιατρικής Κλινικής
Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
Νοσοκομείο Παιδών «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

Εισαγωγή

Η Παιδοψυχιατρική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών στο ΓΠ Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία» άρχισε τη λειτουργία της το 1978 με την ονομασία «Τμήμα Ψυχολογικής Παιδιατρικής». Το Τμήμα μετεξελίχθηκε σε Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική με την υπ' αριθμ. Α 1α/14023/98 κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας με Διευθυντή τον Αναπλ. Καθηγητή Παιδοψυχιατρικής κ. Ι. Τσιάντη, ο οποίος χρημάτισε Διευθυντής της μέχρι και 31/08/2006. Η Κλινική εντάσσεται στον Τομέα Κοινωνικής Ιατρικής, Ψυχιατρικής και Νευρολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Την 01/09/2006 ο Τομέας εξέλεξε και η Σχολή ενέκρινε την ανάθεση της διεύθυνσης της Κλινικής στον Αναπλ. Καθηγητή Ψυχιατρικής κ. Β. Τομαρά, προερχόμενο από την Α΄ Ψυχιατρική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών, στο Αιγινήτειο Νοσοκομείο, του οποίου η θητεία έληξε στις 31/08/2009. Την 01/09/2009, η διεύθυνση της Κλινικής ανατέθηκε στον κ. Γ. Κολαίτη, Επίκουρο Καθηγητή Παιδοψυχιατρικής.

Σε όλη τη διαδρομή της, η Κλινική έχει αναπτύξει πλούσιο κλινικό έργο προσφέροντας υπηρεσίες σε επίπεδο εξωτερικού ιατρού, παρέχοντας διασυνδεδετική-συμβουλευτική σε όλες τις κλινικές και τμήματα του Νοσοκομείου Παίδων «Η Αγία Σοφία» και νοσηλεύοντας σοβαρά παιδοψυχιατρικά περιστατικά. Παρά το περιορισμένο σε αριθμό προσωπικό της από μέλη ΔΕΠ έχει κατορθώσει να αναπτύξει και να επεκτείνει το εκπαιδευτικό και ερευνητικό της έργο. Η Κλινική παρέχει κλινικές, εκπαιδευτικές, ερευνητικές, προληπτικές και άλλες επιστημονικές υπηρεσίες στον τομέα της ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων. Σύμφωνα με την τομεοποίηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους, η Κλινική καλύπτει τις ανάγκες του 9^{ου} Τομέα με ευθύνη για το 4^ο και 5^ο διαμέρισμα του Δήμου Αθηναίων. Δεδομένου όμως ότι σε πολλές περιοχές της χώρας δεν υπάρχουν παιδοψυχιατρικές υπηρεσίες, αντιμετωπίζονται και περιστατικά της επαρχίας. Επιπλέον, οι ελλείψεις προσωπικού, κυρίως σε λογοπεδικούς, ιατροπαιδαγωγικών κέντρων της Αττικής έχει αυξήσει σημαντικά τον αριθμό περιστατικών με προβλήματα λόγου/ομιλίας που παραπέμπονται στην Κλινική.

Η Κλινική συγκροτείται από τις εξής ειδικές μονάδες:

- Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας
- Μονάδα Εξωτερικών Ιατρείων Α΄
- Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής Α΄
- Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής και Εξωτερικών Ιατρείων Β΄ (και Χρονίων Νοσημάτων)
- Μονάδα Ψυχοθεραπείας
- Μονάδα Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής
- Μονάδα Εφήβων
- Ειδικό Ιατρείο Διαταραχών Φάσματος Αυτισμού
- Κέντρο Εκπαίδευσης και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης Εφήβων (ΚΕΨΥΕ)

Οι 4 τελευταίες υπηρεσίες στεγάζονται και λειτουργούν στο «Χριστοδουλάκειο» Ίδρυμα, Λ. Κηφισίας 128 (προσωρινά στο ΚΕΨΥΕ, Βασ. Γεωργίου 44, Χαλάνδρι).

Προσωπικό

ΜΕΛΗ ΔΕΠ

Κολαΐτης Γεράσιμος, Παιδοψυχίατρος, Επίκουρος Καθηγητής, Διευθυντής
Χριστογιώργος Στυλιανός, Παιδοψυχίατρος, Επίκουρος Καθηγητής
Παπανικολάου Αικατερίνη, Παιδοψυχίατρος, Λέκτορας

ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΟΙ Ε.Σ.Υ.

Καρδάση Άννα, Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.
Λιακοπούλου Μαγδαληνή, Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.
Σκούλικα Αριστέα, Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.
Χαντζαρά Βασιλική, Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.
Μπελιβανάκη Μαρία, Επιμελήτρια Α' Ε.Σ.Υ.
Κορλού Σοφία, Επιμελήτρια Α' Ε.Σ.Υ.
Χαριτάκη Στέλλα, Επιμελήτρια Β' Ε.Σ.Υ.
Κοτζιά Θέκλη, Επιμελήτρια Β' Ε.Σ.Υ.
Καλτσά Αργυρώ, Επιμελήτρια Β' Ε.Σ.Υ.

ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΟΙ – ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Γιαννακόπουλος Γεώργιος (από 15/06/2011)

ΙΑΤΡΟΙ ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

Αντωνίου Ξένια (από 10/8/2011)
Αντωνοπούλου Βασιλική (μετά τη λήξη της ειδίκευσής της, παρέμεινε στην Κλινική σύμφωνα με το νόμο 3580/07 άρθρο 21 παρ. 4)
Αργυρίου Ευαγγελία (από 2/6/2011)
Γιαννακόπουλος Γεώργιος (μετά τη λήξη της ειδίκευσής του, παρέμεινε στην Κλινική σύμφωνα με το νόμο 3580/07 άρθρο 21 παρ. 4 έως 31/05/2011)
Ηλιάδου Αγγελική (μετά τη λήξη της ειδίκευσής της, παρέμεινε στην Κλινική σύμφωνα με το νόμο 3580/07 άρθρο 21 παρ. 4 έως 01/06/2011)
Καπούλας Γεώργιος (μετά τη λήξη της ειδίκευσής του, παρέμεινε στην Κλινική σύμφωνα με το νόμο 3580/07 άρθρο 21 παρ. 4 έως 30/04/2011)
Καραβία Σαπφώ (έως 11/07/2011)
Κοντογιωργάκη Μαρία (από 2/6/2011)
Μαρίνη Ευτέρπη (από 10/12/2010)
Μπουρούς Γεώργιος
Πανέτσου Βασιλική (επέστρεψε από άδεια ανατροφής παιδιού 20/6/2011)
Πετρόγγονα Μαρία (από 02/06/2011)
Ράπτη Κωνσταντίνα (από 29/09/2010)
Ροκάς Λεωνίδας
Τσιαφάκη Βαγιανή (έως 15/6/2011)

ΨΥΧΟΛΟΓΟΙ

Διαμάντης Τριαντάφυλλος
Δούρβα Αναστασία
Ευθυμιάδη Μαργαρίτα
Ζαχαράκι Ελευθερία
Κορβέση Μελίνα
Μουλλά Βασιλική
Μπουραντά Μαργαρίτα
Παναγιωτίδου Γεωργία
Πάνιτς – Τζούφρα Διονυσία (παραίτηση λόγω συνταξιοδότησης στις 16/3/2011)
Πιπεριά Μαρία
Ρήγα Ελένη
Σαλαβού Βαρβάρα *
Τσίλια Άννα-Μαρία *

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ

Αποστολά Πολυξένη
Γούλα Γεωργία *
Κουτσιά Ηλιάνα
Λάγιου-Λιγνού Ευθυμία (Παιδοψυχοθεραπεύτρια – Επόπτρια κλινικού έργου)
Μακρής Αντώνιος
Μπακατσέλος Ιωάννης
(σε απόσπαση στο Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας Πρόνοιας / ΣΕΥΥΠ)
Σωτηροπούλου Αργυρώ
Φαρμακοπούλου Ιγνατία

ΛΟΓΟΠΕΔΙΚΟΙ

Αραμπατζή Μαρίνα
Γιαννοπούλου Σοφία
Γρίβα Μελίνα
Μπαλαμοτή Μαρία (άδεια ανατροφής παιδιού από 02/05/2010) *
Μπαρτζώκα Βασιλική (από 7/2/2011)

ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΕΣ

Αλμπάνη Ζηνοβία
Αργυρού Κωνσταντίνα
Μανιάτης Διονύσιος (παραίτηση λόγω συνταξιοδότησης στις 31/5/2011)
Μικέλλη Άννα

*Προσωπικό που έχει προσληφθεί για το Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο του Νοσοκομείου και έχει διατεθεί προσωρινά στην Κλινική μέχρι την έναρξη λειτουργίας του.

ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ

Παπαδημητρίου Ανδρονίκη (από 1/7/2010) *

ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ντρε Βασιλική (Παιδιατρική και Ψυχιατρική Νοσηλεύτρια)
Χειλάς Ευάγγελος
Βουδούρης Ευθύμιος (έως 10/7/2011)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ

Μπούκας Δημήτριος, Φωτογραφίας, (παραίτηση λόγω συνταξιοδότησης στις 29/04/2011, συνεχίζει εθελοντικά)

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Προϊσταμένη: Τσιρογιάννη Ελένη (εκτελεί χρέη προϊσταμένης)

Νοσηλεύτές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Βλαχάκη Ιωάννα
Ζυμή Νικολέττα
Καβάγιας Κίμων
Καραμήτσου Μαρία
Καρυδά Παναγιώτα
Κυριακοπούλου Ελένη
Λιαδέλλη Βασιλική
Πατάκα Αγγελική
Πολυζωγοπούλου Χρυσανγή
Τζαβίδας Κωνσταντίνος
Τσατσούλας Γεώργιος

Νοσηλεύτές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Δέδε-Λαπέα Μεταξία
Ζαχαράκη Σταυρούλα (άδεια ανατροφής παιδιού)
Καρατσάλου Βελισσαρία
Σκαμνάκη Αγγελική
Σώτου Ειρήνη

*Προσωπικό που έχει προσληφθεί για το Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο του Νοσοκομείου και έχει διατεθεί προσωρινά στην Κλινική μέχρι την έναρξη λειτουργίας του.

ΒΟΗΘΟΣ ΘΑΛΑΜΟΥ

Παπαδάτου Μαύρα

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Μποτή Αθηνά
Σπατούλα Γεωργία

ΑΜΙΣΘΟΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ

Παιδοψυχίατροι

Τζίκας Δημήτριος (στη Μονάδα Ψυχοδυναμικής Ψυχοθεραπείας)

Ψυχολόγοι

Καραγιαννοπούλου Αναστασία (1/9/2010-31/7/2011)

Κτιστάκη Γεωργία (στη Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδετικής και Εξωτερικών Ιατρείων Β')

Φλώρου Αλίκη (στη Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδετικής και Εξωτερικών Ιατρείων Β')

Βασιλοπούλου Βασιλική (στη Μονάδα Ψυχοδυναμικής Ψυχοθεραπείας)

Γιαχνή Μαριάντζελα (στο Ειδικό Ιατρείο Διάχυτων Διαταραχών της Ανάπτυξης)

Γιουρούκου Έλενα (στο Ειδικό Ιατρείο Διάχυτων Διαταραχών της Ανάπτυξης)

Ζερβάκη-Widdershoven Μαριάντζ (στη Μονάδα Ψυχοδυναμικής Ψυχοθεραπείας)

Αρβανίτη Γιώτα (στη Μονάδα Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής)

Τερίκογλου Λήδα (στη Μονάδα Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής)

Καραδημούλα Δήμητρα, Ψυχολόγος (στη Μονάδα Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής)

Αποστολοπούλου Θεώνη (στη Μονάδα Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής)

Ψυχοπαιδαγωγοί

Θεοδωρακάκου Μαρία (στη Μονάδα Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής)

Μπίθαρα Φανή (στη Μονάδα Ψυχοδυναμικής Ψυχοθεραπείας έως 16/06/11)

Παπαγούνου Μάρι (στη Μονάδα Ψυχοδυναμικής Ψυχοθεραπείας)

Λογοπεδικοί

Σταυριανάκου Χρύσα

Βλάχου Αναστασία

Εθελοντές ΕΕΣ

Κασιούμη Φωτεινή (στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας)

Ντόσκα Κωνσταντίνα (στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας)

Σανούδου Δέσποινα (στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας)

Εθελοντές

Πενθερουδάκη Λίζα (στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας)

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΙ

Ψυχολόγοι

Αναστασιάδη Σοφία (Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας)
Καραγιαννοπούλου Αναστασία (Μονάδα Εξωτερικών Ιατρείων Α΄)
Καζούρη Πηνελόπη (από 1/10/2010 έως 1/3/2011 στη Μονάδα Κοινωνικής
Παιδοψυχιατρικής)

Κοινωνικοί Λειτουργοί

Σουλάνδρου Μαρίνα (1/10/2010 έως 31/3/2011)
Πετράκη-Τσαγκάνου Σάρρα (07/03/2011 έως 17/06/2011)
Joy Clavien (14/02/2011-24/06/2011)

Εργοθεραπευτές

Κωσταρά Αναστασία (29/09/2010-30/01/2011)
Σπανού Δήμητρα (29/09/2010-30/01/2011)
Παντέρα Θεοδώρα (01/10/2010-31/03/2011)
Σωφρονίου Μιχάλης (01/10/2010-31/03/2011)
Κοντοέ Γεωργία (15/03/2011-17/06/2011)
Καρατσόλη Ειρήνη (15/03/2011-17/06/2011)
Ευθυμίου Δήμητρα (από 01/04/2011)
Μπαρμπαγιάννης Παναγιώτης (από 01/04/2011)

Λογοπεδικοί

Βασιλείου Κωνσταντίνος (ΑΤΕΙ Πάτρας, από 01/10/2010 – 30/03/2011)
Κοντομίχαλου Ήρα (ΑΤΕΙ Πάτρας, από 01/10/2010 – 30/03/2011)

Νοσηλεύτες

Πεφπίκη Άννα (ΑΤΕΙ Λάρισας, 2/2/2011-28/2/2011)

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ

Λογοπεδικοί

Ευμορφοπούλου Ηλέκτρα (ΠΜΣ Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Αθηνών, 01/10/2010 – 30/03/2011)

Επισκέπτες υγείας

Τρύφωνος Φρόσω (Πρόγραμμα Προαγωγής Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων / Υπουργείο Υγείας Κύπρου – 04/07/2011 – 22/07/2011)

Εργοθεραπευτές

Μαυρίδου Βασιλική (01/03/2011-31/07/2011)

Νοσηλευτές

Δανιήλ Νάντια, Ευθυμίου Λίτσα, Ζαρούλια Λυγερή, Μαστρογιάννη Ελευθερία, Μπότσαρη Μαρία, Παλασκώνη Παναγιώτα, Πάλλη Ιωάννα, Παππά Γεωργία, Παππά Μαρία, Πετσόγλου Παναγιώτα, Πρωτογήρου Μαρία, Σεργάκη Σοφία (Πρόγραμμα νοσηλ/κής ειδικότητας ψυχ. υγείας Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής, 08/03/2011 – 07/06/2011)

Γράμψα Ευαγγελία, Τσιρογιάννη Λαμπρινή, Πούλιου Ελένη, Μπόγρης Ηλίας, Ρέντας Δημήτριος, Δρακοπούλου Ελένη, Ζερβάκης Μιχαήλ, Κουτή Βασιλική, Δελασούλα Άννα, Μαστροδήμος Χρήστος, Βελέντζα Όλγα (Πρόγραμμα νοσηλ/κής ειδικότητας ψυχ. υγείας Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής «Δρομοκαΐτειο», 28/02/2011 – 13/05/2011)

Ταλφανίδου Αικατερίνη, Φιλιππάκη Άννα, Καλύβα Δήμητρα, Τάσση Χριστίνα, Παπαδημητρίου Αλεξάνδρα, Τζιώλλου Βασιλική, Μπάνου Κων/να, Καταφυγιώτη Δήμητρα, Μανιάτη Δήμητρα (Νοσηλευτική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, 21/02/2011-09/03/2011)

Νοσηλευτικοί Λειτουργοί

Μιχαήλ Κωνσταντίνος (Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας Κύπρου, 30/5/2011-17/6/2011)

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ

Αμφιθεάτρου:	Μ. Λιακοπούλου – Γ. Κολαΐτης
Προπτυχιακής εκπαίδευσης:	Γ. Κολαΐτης - Σ. Χριστογιώργος
Γραμματεία Κλινικής:	Α. Μποτή, Γ. Σπατούλα Τηλ. – Fax: 210 7709200 – 210 7798748
Γραμματεία Εκπαίδευσης :	Γ. Σπατούλα Τηλ. – Fax: 210 7709200
Γραμματεία ΚΕΨΥΕ (Κέντρο Εκπαίδευσης και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης Εφήβων):	Τηλ.: 210 6855289 - 290 Fax: 210 6855289
Υποδοχή-διεκπεραίωση περιστατικών:	Ε. Χειλάς – Β. Ντρε Τηλ.: 210 7757496
Email:	paidopsyxiatriki@paidon-agiasofia.gr gkolaitis@med.uoa.gr schristog@med.uoa.gr
Ιστότοπος Κλινικής:	child-psychiatry.med.uoa.gr

ΚΛΙΝΙΚΟ ΕΡΓΟ

Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας (TEN)

Η Μονάδα λειτουργεί από το 1986 και στηρίζεται στις αρχές της θεραπείας περιβάλλοντος (milieu therapy). Διαθέτει 10 κλίνες και νοσηλεύει παιδιά και εφήβους με σοβαρά ψυχιατρικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα., ηλικίας μέχρι και 16 ετών. Από το Μάρτιο του 2009, η Μονάδα λειτουργεί με βάση τον αναθεωρημένο κανονισμό λειτουργίας, σύμφωνα με τις επιταγές των σύγχρονων κλινικών και κοινωνικών απαιτήσεων, ανάμεσα στις οποίες είναι η βράχυνση του χρόνου νοσηλείας και η ανταπόκριση στις ανάγκες όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού οικογενειών.

Στα πλαίσια της θεραπείας, τα νοσηλευόμενα παιδιά έχουν ατομική παιδοψυχιατρική εκτίμηση, παρακολούθηση και θεραπευτική παρέμβαση, παιδιατρική παρακολούθηση, ατομική νοσηλευτική φροντίδα, ψυχολογική εκτίμηση, ατομική εργοθεραπεία και συμμετοχή στις ομαδικές θεραπευτικές και ψυχοεκπαιδευτικές δραστηριότητες της Μονάδας (συναντήσεις κοινότητας, ομάδα ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων και εξόδου, ομάδες αγωγής υγείας, περιοδικού, μαγειρικής και αφίσας).

Επίσης παρακολουθούν Δημοτικό σχολείο (διευθυντής Π. Κισκιρέας) και Γυμνάσιο (διευθυντής Ν. Σαρμάς), που λειτουργούν εντός του Νοσοκομείου. Οι καθηγητές ανήκουν στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Α΄ Αθήνας και διδάσκουν τα εξής μαθήματα : Αρχαία Ελληνικά, Νέα Ελληνικά, Γλώσσα, Μαθηματικά, Φυσική, Ιστορία, Πληροφορική, Μουσική, Ζωγραφική.

Μετά το εξιτήριό τους από την Μονάδα, τα παιδιά και οι οικογένειές τους έχουν συστηματική παρακολούθηση (follow-up) από την διεπιστημονική ομάδα του TEN για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός έτους.

Κατά την περίοδο Σεπτεμβρίου 2010 – Αυγούστου 2011 παραπέμφθηκαν για αξιολόγηση συνολικά 56 περιπτώσεις παιδιών και εφήβων, και έλαβαν χώρα 29 νοσηλείες (17 αγόρια και 12 κορίτσια). Οι συχνότερες διαγνώσεις ήταν: διαταραχές διάθεσης/άγχους (27,6%), διαταραχές διατροφής (17,2%), ψυχωτικές διαταραχές (17,2%), διαταραχές διαγωγής (10,3%), ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή (10,3%), αυτισμός (6,9%), ψυχοκοινωνικά προβλήματα (6,9%) και εγκόπριση (3,4%). Η μέση διάρκεια νοσηλείας ήταν 3 μήνες.

Η Μονάδα, εκτός από το σημαντικό κλινικό έργο, έχει αναπτύξει επίσης εκπαιδευτικό/εποπτικό (μόνιμο προσωπικό, εκπαιδευόμενοι από άλλες υπηρεσίες, φοιτητές/σπουδαστές, εθελοντές) και ερευνητικό έργο.

Επισημαίνονται: η αντιμετώπιση περιστατικών με ολοένα και πιο σύνθετες δυσκολίες (ψυχοκοινωνικά προβλήματα, περιπτώσεις που εμπλέκεται ο Νόμος, ακούσιες νοσηλείες, παιδιά με σοβαρές χρόνιες διαταραχές πχ αυτισμό), η διαφορετικότητα στην έκφραση των ψυχοπαθολογικών εκδηλώσεων και η συνεχής αύξηση των αιτημάτων για νοσηλεία, δεδομένης και της σοβαρής έλλειψης παρόμοιων μονάδων στο νομό Αττικής και γενικότερα στη νότια Ελλάδα.

Προσωπικό

Υπεύθυνος: Γ. Κολαΐτης (έως 28/2/2011), Μ. Μπελιβανάκη (από 1/3/2011)

Παιδοψυχίατροι: Θ. Κοτζιά (έως 28/2/2011), Σ. Χαριτάκη. Παιδίατρος (σύμβουλος-

επισκέπτης): Π. Περβανίδου (Λέκτορας Παιδιατρικής, έχει διατεθεί από την Α΄

Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική). Παιδίατρος-Γαστρεντερολόγος (σύμβουλος-

επισκέπτης): Σ. Καρκέλης. Ιατροί ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική: Β. Αντωνοπούλου

(έως 15/7/2011), Α. Ηλιάδου (έως 22/4/2011), Γ. Γιαννακόπουλος (έως 10/12/2010), Σ.

Μανωλέσου (έως 29/10/2010), Σ. Καραβία (από 10/12/2010 έως 20/5/2011), Β.

Τσιαφάκη (από 3/1/2011 έως 15/6/2011), Ε.Αργυρίου (από 13/6/2011), Μ. Πετρόγγονα

(από 13/6/2011) και Λ. Ροκάς (από 16/8/2011). Κοιν. Λειτουργός: Π. Αποστολά.

Εργοθεραπεύτρια: Κ. Αργυρού (έως 29/10/2011). Επισκέπτης Υγείας: Θ. Βουδούρης (έως 10/7/2011).

Προϊσταμένη νοσηλευτικού προσωπικού: Ε. Τσιρογιάννη (εκτελεί χρέη προϊσταμένης).
 Νοσηλευτές/τριες ΤΕ: Ι. Βλαχάκη, Ν. Ζυμή, Κ. Καβάγιας, Μ. Καραμήτσου, Π. Καρυδά, Ε.
 Κυριακοπούλου, Β. Λιαδέλλη, Α. Πατάκα, Χ. Πολυζωγοπούλου, Κ. Τζαβίδας, Γ. Τσατσούλας
 Νοσηλευτές/τριες ΔΕ: Μ. Δέδε-Λαπέα, Σ. Ζαχαράκη (άδεια ανατροφής παιδιού), Β.
 Καρατσάλου, Α. Σκαμνάκη, Α. Σώτου. Βοηθοί θαλάμου: Μ. Παπαδάτου

Κλινικό έργο ΤΕΝ

Συνεδρίες διαγνωστικής αξιολόγησης

▪ Παιδοψυχιατρικές αξιολογήσεις	
▪ (εισαχθέντων και υποψήφιων για εισαγωγή παιδιών)	730
▪ Ψυχομετρικές δοκιμασίες	340
▪ Εργοθεραπευτικές αξιολογήσεις	18
▪ Λογοπαιδικές αξιολογήσεις	12
▪ Ειδικές Παιδαγωγικές αξιολογήσεις	10
▪ Κοινωνική εργασία	70

Θεραπευτικές συνεδρίες

▪ Παιδοψυχιατρική παρακολούθηση/ατομική θεραπεία παιδιών	920
▪ Συμβουλευτική/υποστηρικτική γονέων	930
▪ Οικογενειακές συνεδρίες	570
▪ Εργοθεραπείες (ατομικές και ομαδικές)	44
▪ Συναντήσεις κοινότητας ΤΕΝ	180
▪ Συνεργασία με σχολεία/ειδικούς/φορείς	130
▪ Παρακολούθηση εξελθόντων παιδιών (follow-up)	580

Ψυχοεκπαιδευτικές δραστηριότητες

▪ Δραστηριότητες ομάδας εξόδου/κοινωνικών δεξιοτήτων	440
▪ Δραστηριότητες ομάδων αγωγής υγείας, θεάτρου, περιοδικού, μαγειρικής και αφίσας	614

Νοσηλευτικές παρεμβάσεις

▪ Ατομικές συναντήσεις υπεύθυνων νοσηλευτών με παιδιά	3400
▪ Ατομικές έξοδοι υπε'υθυνων νοσηλευτών με παιδιά	630

Κλινικές και εποπτικές συναντήσεις	450
------------------------------------	-----

Το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 πραγματοποιήθηκαν επιπλέον οι εξής θεραπευτικές ομάδες και δραστηριότητες δημιουργικής απασχόλησης από επαγγελματίες-συνεργάτες του ΤΕΝ και εθελοντές: Ομάδα μουσικής αγωγής (Τμήμα Μουσικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών), ομάδα εικαστικής έκφρασης και θεραπείας (Κέντρο Τέχνης και Ψυχοθεραπείας), ομάδα εικαστικών δραστηριοτήτων (εθελόντρια εικαστικός), ομάδα δημιουργικής απασχόλησης (εθελοντές Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού). Το συντονισμό της λειτουργίας των παραπάνω ομάδων και την εποπτεία των εξωτερικών συνεργατών έχουν εργαζόμενοι της Μονάδας.

Μονάδα Εξωτερικών Ιατρείων Α΄

Η Μονάδα παρέχει διαγνωστικές και θεραπευτικές υπηρεσίες σε παιδιά με διαταραχές απ' όλο το φάσμα της ψυχοπαθολογίας και τις οικογένειές τους που διαμένουν στο 4^ο και 5^ο διαμέρισμα του Δήμου Αθηναίων*. Δεδομένου ότι σε πολλές περιοχές της χώρας δεν υπάρχουν Ιατροπαιδαγωγικές Υπηρεσίες, η Μονάδα αντιμετωπίζει και περιστατικά της επαρχίας.

Τα Εξωτερικά Ιατρεία καλούνται να εξετάσουν και περιστατικά όπου εμπλέκονται φορείς που ασχολούνται με το δίκαιο που διέπει την παιδική ηλικία (εισαγγελία ανηλίκων, αστυνομία κ.ά.). Τα περιστατικά αυτά αφορούν παιδική κακοποίηση (σωματική και σεξουαλική), επιπλεγμένα διαζύγια με προβλήματα επιμέλειας και επικοινωνίας των παιδιών με τους γονείς τους, παιδοψυχιατρικές πραγματογνωμοσύνες, κ.ά. Επισημαίνεται η έλλειψη προστασίας και νομικής κάλυψης για τους ειδικούς που εργάζονται με τα περιστατικά αυτά, δεδομένου ότι απειλές, μηνύσεις, αγωγές εις βάρος τους και παραπομπές σε δίκη έχουν κατ' επανάληψη συμβεί.

Προσωπικό

Υπεύθυνη: Α. Καρδάση

Παιδοψυχίατρος: Μ. Μπελιβανάκη (έως 28/2/2011), Σ. Κορλού (από 01/03/2011)

Ιατροί ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική: Β. Πανέτσου (από 18/7/2011)

Ψυχολόγοι: Μ. Πιπεριά

Κοινωνικός Λειτουργός: Α. Μακρής (μερική απασχόληση)

Λογοπεδικός: Μ. Γρίβα

Εργοθεραπεύτρια: Ζ. Αλμπάνη

Επισκέπτης υγείας: Β. Χειλάς

Ειδική Παιδαγωγός: Α. Παπαδημητρίου (έως 24/7/2011)

---

*Με την υπουργική απόφαση Υ5β/Γ.Π. οικ. 46082, Φ.Ε.Κ. 138/8-2-2002 έχουν συσταθεί τομείς παιδοψυχιατρικών υπηρεσιών στην Αττική. Η Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική έχει ως περιοχή ευθύνης το 4ο, 5ο και 7ο Διαμέρισμα Δήμου Αθηναίων και τον Δήμο Γαλατσίου. Το 7ο Διαμέρισμα και ο Δήμος Γαλατσίου εξυπηρετούνται από την Μονάδα Κοινοτικής Παιδοψυχιατρικής.

Κλινικό έργο Μονάδας Εξωτερικών Ιατρείων Α'

Αριθμός περιστατικών	792
Αριθμός νέων περιστατικών	526

Συνεδρίες διαγνωστικής αξιολόγησης

▪ Παιδοψυχιατρικές αξιολογήσεις	892
▪ Ψυχολογικές αξιολογήσεις	182
▪ Ψυχομετρικές δοκιμασίες	720
▪ Λογοπαιδικές αξιολογήσεις	
▪ Ειδικές Παιδαγωγικές αξιολογήσεις	153
▪ Εργοθεραπευτικές αξιολογήσεις	
▪ Κοινωνική εργασία	53

Θεραπευτικές συνεδρίες

▪ Παιδοψυχιατρική Παρακολούθηση (Follow-up)	984
▪ Ατομικές ψυχοθεραπείες παιδιών / εφήβων	51
▪ Θεραπείες Οικογένειας	24
▪ Συμβουλευτική – υποστηρικτική γονέων	779
▪ Λογοθεραπείες	14
▪ Εργοθεραπείες	35
▪ Παιδοψυχιατρικές παρεμβάσεις	33

Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδετικής Α΄

Παρέχει υπηρεσίες στις εξής κλινικές και τμήματα του Νοσοκομείου: Α΄ Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική (ΠΚ1, ΠΚ3), Α΄ Παιδιατρικό Τμήμα, Β΄ Ορθοπαιδική Κλινική, Β΄ Χειρουργική Κλινική, Εξωτερικά Ιατρεία της Α΄ και Β΄ Παιδιατρικής Κλινικής, Παιδονευρολογικό Τμήμα (εναλλάξ με την Μονάδα Διασυνδετικής Β΄), Ενδοκρινολογικό Τμήμα, Τμήμα Νεογνών (Α΄ ΜΕΝ και Β΄ ΜΕΝ), Τμήμα Παιδιατρικής Αιματολογίας-Ογκολογίας (ΤΑΟ), Μονάδα Μεταμοσχεύσεων Μυελού Οστών, Πλαστικής Χειρουργικής, Ω.Ρ.Λ., Οφθαλμολογίας και Ανοσολογικό.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες συνίστανται σε διαγνωστική εκτίμηση παιδιών και γονιών, παρακολούθηση νοσηλευόμενων παιδιών, καθώς και παιδιών που νοσηλεύθηκαν. Επίσης, γίνεται ευρεία εργασία διασύνδεσης με το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό άλλων κλινικών, καθώς και με εξωτερικές υπηρεσίες, όπως επίσης εποπτεία του ψυχοκοινωνικού προσωπικού που προσέρχεται από τα σωματεία «Φλόγα» και «Χαμόγελο του Παιδιού». Ειδική μέριμνα δίνεται στη διασύνδεση με τα εξωτερικά ιατρεία Γαστρεντερολογίας, Διαβητολογικού και Β΄ ΜΕΝ (μακροχρόνια παρακολούθηση πρόωρων και των οικογενειών τους) όπου παιδοψυχίατροι, ειδικευόμενοι παιδοψυχίατροι και ψυχολόγοι κατά τη διάρκεια των εβδομαδιαίων ιατρείων βλέπουν παράλληλα με τους παιδιάτρους, μετά από συζήτηση μαζί τους, παιδιά και οικογένειες που χρειάζονται ψυχολογική υποστήριξη.

Επίσης σε εβδομαδιαία βάση ψυχολόγος κάνει διασύνδεση με τη Β΄ ΜΕΝ (εσωτερική νοσηλεία), όπου εκεί βλέπει προγραμματισμένα ραντεβού γονιών που χρειάζονται υποστήριξη.

Προσωπικό

Υπεύθυνη: Μ. Λιακοπούλου

Παιδοψυχίατρος: Σ. Κορλού (έως 28/2/2011), Θ. Κοτζιά (από 1/3/2011)

Ιατροί ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική: Λ. Ροκάς (έως 31/9/2010), Σ. Καραβία (έως 10/12/2010), Κ. Ράπτη (από 28/9/2010 έως 29/4/2011), Ε. Μαρίνη (από 10/12/2010), Μ. Κοντογιωργάκη (από 2/6/2011)

Ψυχολόγοι: Μ. Ευθυμιάδη, Α.Μ. Τσίλια

Κοινωνική Λειτουργός: Ν. Φαρμακοπούλου

Εργοθεραπεύτρια: Α. Μικέλλη

Λογοπεδικός: Σ. Γιαννοπούλου

Ειδική Παιδαγωγός: Α. Παπαδημητρίου (από 25/7/2011)

Κλινικό έργο Μονάδας Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής Α'

Αριθμός περιστατικών	742
Αριθμός νέων περιστατικών	709

Συνεδρίες διαγνωστικής αξιολόγησης

▪ Παιδοψυχιατρικές εξετάσεις	747
▪ Ψυχομετρικές δοκιμασίες	163
▪ Λογοπαιδικές αξιολογήσεις	562
▪ Ειδικές Παιδαγωγικές αξιολογήσεις	123
▪ Εργοθεραπευτικές αξιολογήσεις	64
▪ Κοινωνική εργασία	465

Θεραπευτικές συνεδρίες

▪ Παιδοψυχιατρική Παρακολούθηση	294
▪ Ατομικές ψυχοθεραπείες παιδιών/εφήβων	331
▪ Θεραπείες Οικογένειας	140
▪ Συμβουλευτική – υποστηρικτική γονέων	707
▪ Λογοθεραπείες	54
▪ Εργοθεραπείες	102

Κλινικές και εποπτικές συναντήσεις	310
------------------------------------	-----

Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδετικής και Εξωτερικών Ιατρείων Β΄

Παρέχει υπηρεσίες στις εξής κλινικές και τμήματα του Νοσοκομείου: 2^η και 4^η Μονάδα της Α΄ Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής (ΠΚ2 και ΠΚ4), Τμήμα Νεογνών της Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής (ΠΜΕΝ), Κέντρο Ειδικών Θεραπειών της Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής (ΚΕΘ), Μονάδα Λοιμωδών Παθήσεων της Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής (ΜΑΚΚΑ), Β΄ Παιδιατρικό Τμήμα, Α΄ Χειρουργική Κλινική, Α΄ Ορθοπαιδική Κλινική, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ), Καρδιοχειρουργικό Τμήμα, Παιδοκαρδιολογικό Τμήμα, Δερματολογικό Τμήμα και Παιδονευρολογικό Τμήμα (εναλλάξ με την Μονάδα Διασυνδετικής Α΄). Επίσης, καλύπτει τα περιστατικά των εξωτερικών ιατρείων της Α΄ Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής, του Αλλεργιολογικού Ιατρείου και των εξωτερικών ιατρείων των Κλινικών και Τμημάτων με τα οποία συνεργάζεται. Δέχεται επίσης εξωτερικά περιστατικά από νοσοκομεία και άλλες ιατροκοινωνικές υπηρεσίες ακάλυπτων παιδοψυχιατρικά περιοχών.

Η Μονάδα παρέχει εποπτεία κλινικού έργου στην ψυχολόγο και την κοινωνική λειτουργό του ξενώνα φιλοξενίας παιδιών με νεοπλασματική νόσο και των οικογενειών τους «Η Φλόγα». Στα πλαίσια της θεραπευτικής διαχείρισης των περιστατικών της η Μονάδα συνεργάζεται με εισαγγελικές και άλλες αρχές, σχολεία, εμπλεκόμενες ιατρικές και άλλες υπηρεσίες. Τέλος, η Μονάδα συμμετέχει στην Επιτροπή Εθελοντισμού του Νοσοκομείου, προσφέροντας έργο τόσο στην οργάνωση όσο και στην επιλογή και τοποθέτηση των υποψήφιων εθελοντών στις Κλινικές του Νοσοκομείου.

Προσωπικό

Υπεύθυνη: Β. Χαντζαρά

Παιδοψυχίατρος: Α. Καλτσά

Ιατροί ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική: Ξ. Αντωνίου (από 10/08/2011), Σ.

Μανωλέσου (έως 18/10/2010, 2 ημέρες/ εβδομάδα), Γ. Μπουρούς (από 19/10/2010), Β. Τσιαφάκη (έως 31/12/2010).

Ψυχολόγοι: Ε. Ζαχαράκι, Ε. Ρήγα (από 16/06/2011), Α.-Μ. Τσίλια (έως 31/10/2010).

Κοινωνικοί Λειτουργοί: Α. Σωτηροπούλου, Γ. Γούλα.

Εργοθεραπευτής: Δ. Μανιάτης (έως 30/05/2011)

Λογοπεδικός: Μ. Αραμπατζή (2 ημέρες/ εβδομάδα), Β. Μπαρτζώκα (από 01/02/2011, 2 ημέρες/ εβδομάδα)

Κλινικό έργο Μονάδας Συμβουλευτικής-Διασυνδετικής και Εξωτερικών Ιατρείων Β΄

Αριθμός περιστατικών	1614
Αριθμός νέων περιστατικών	1258

Συνεδρίες διαγνωστικής αξιολόγησης

▪ Παιδοψυχιατρικές αξιολογήσεις	3754
▪ Ψυχολογικές αξιολογήσεις, ψυχομετρικές και προβλητικές δοκιμασίες	853
▪ Λογοπαιδικές αξιολογήσεις	336
▪ Ειδικές Παιδαγωγικές αξιολογήσεις	26
▪ Εργοθεραπευτικές αξιολογήσεις	123
▪ Κοινωνική εργασία	1122

Θεραπευτικές συνεδρίες

▪ Παιδοψυχιατρική Παρακολούθηση (Follow-up)	756
▪ Ατομικές ψυχοθεραπείες παιδιών / εφήβων	484
▪ Θεραπείες Οικογένειας	112
▪ Συμβουλευτική – υποστηρικτική γονέων	489
▪ Λογοθεραπείες	122
▪ Εργοθεραπείες	268
▪ Κλινικές και εποπτικές συναντήσεις	751

Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής Χρονίων Νοσημάτων

Παρέχει υπηρεσίες στις εξής κλινικές και τμήματα του Νοσοκομείου: Μονάδα Μεσογειακής Αναιμίας της Α΄ Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής, Μονάδα AIDS της Α΄ Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής, Μονάδα Αιμορραγικών Διαθέσεων, Μονάδα Μεσογειακής Αναιμίας Ε.Σ.Υ., Μονάδα Ινοκυστικής Νόσου και Μονάδα Νευρομυικών Παθήσεων. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες καλύπτουν τόσο το διαγνωστικό τομέα όσο και την αντιμετώπιση κρίσεων, την ατομική υποστηρικτική θεραπεία των παιδιών, τη συμβουλευτική ή θεραπευτική παρέμβαση στους γονείς και την παρακολούθηση των περιστατικών που χρήζουν μακροχρόνιας παιδοψυχιατρικής φροντίδας. Στα πλαίσια της θεραπευτικής διαχείρισης των περιστατικών συνεργάζεται με εισαγγελικές και άλλες αρχές, σχολεία, εμπλεκόμενες ιατρικές και άλλες υπηρεσίες.

Προσωπικό

Υπεύθυνη: Β. Χαντζαρά

Ιατροί ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική: Γ. Μπουρούς (από 19/10/2010), Ξ. Αντωνίου (από 10/08/2011).

Ψυχολόγος: Μ. Μπουραντά

Κοινωνική Λειτουργός: Η. Κουτσιά

Κλινικό έργο Μονάδας Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής Χρονίων Νοσημάτων

Αριθμός περιστατικών	316
Αριθμός νέων περιστατικών	99
Συνεδρίες διαγνωστικής αξιολόγησης	
▪ Παιδοψυχιατρικές αξιολογήσεις και ψυχολογικές εξετάσεις	321
▪ Ψυχομετρικές δοκιμασίες	68
▪ Κοινωνική εργασία	398
Θεραπευτικές συνεδρίες	
▪ Παιδοψυχιατρική και Ψυχολογική Παρακολούθηση (Follow-up)	621
▪ Ατομικές ψυχοθεραπείες παιδιών / εφήβων	128
▪ Θεραπείες Οικογένειας	
▪ Συμβουλευτική – υποστηρικτική γονέων	356
Κλινικές και εποπτικές συναντήσεις	480

Άλλες Συμβουλευτικές-Διασυνδεδετικές Δράσεις

A. Ιατρείο Νευρομυικών Παθήσεων

Στα πλαίσια της Μονάδας Νευρομυικών Παθήσεων έχει αναπτυχθεί το Ιατρείο Νευρομυικών Παθήσεων στο έργο του οποίου συμμετέχουν η Νευρολογική Κλινική, η Καρδιολογική Κλινική, το Εργαστήριο Ιατρικής Γενετικής της Α΄ Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής, η Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας, καθώς και η Μονάδα Διασυνδεδετικής Χρονίων Νοσημάτων της Πανεπιστημιακής Παιδοψυχιατρικής Κλινικής. Το έργο της τελευταίας υλοποιείται από τους Β. Χαντζαρά, Α. Καλτσά, Ε. Ζαχαράκι, Δ. Μανιάτη και συνοψίζεται ως εξής:

Αριθμός νέων περιστατικών	20
Επανεξετάσεις	217
Ψυχομετρικές δοκιμασίες	26
Θεραπευτικές συνεδρίες	
▪ Ατομικής Θεραπείας	27
▪ Οικογενειακής Θεραπείας	29
▪ Συμβουλευτικής-υποστηρικτικής γονέων	112
▪ Συμβουλευτικής-υποστηρικτικής αδελφών	20
▪ Εργοθεραπείας	48
Κλινικές και εποπτικές συναντήσεις	25

B. Στήριξη νοσηλευτικού προσωπικού

Ψυχολογική υποστήριξη σε ομάδες νοσηλευτών έλαβε χώρα από την Ε. Λάγιου-Λιγνού στα Τμήματα Αιματολογίας-Ογκολογίας (ΤΑΟ, ΚΕΘ), στη Μονάδα Μεταμόσχευσης Μυελού Οστών, στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΠΜΕΝ) και στη Μονάδα Καρδιοχειρουργικής (ΚΕΜ) μία φορά μηνιαίως.

Ειδικό Ιατρείο Διάχυτων Διαταραχών της Ανάπτυξης

Εξακολουθεί να λειτουργεί μερικώς στο κτήριο επί της οδού Βασ. Γεωργίου 43, Χαλάνδρι και μερικώς στην έδρα της Α' Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής*. Απευθύνεται σε παιδιά και εφήβους ηλικίας μέχρι 14 ετών, που παραπέμπονται με πιθανή διάγνωση αυτισμού ή άλλης διάχυτης διαταραχής της ανάπτυξης.

Προσωπικό

Υπεύθυνη: Κ. Παπανικολάου

Ψυχολόγος: Μ. Ευθυμιάδη

Λογοπεδικοί: Μ. Αραμπατζή, Σ. Γιαννοπούλου, Β. Μπαρτζώκα

Εργοθεραπεύτρια: Α. Μικέλλη

Επισκέπτρια Υγείας: Β. Ντρε (Παιδιατρική και Ψυχιατρική Νοσηλεύτρια)

Κοινωνική Λειτουργός: Ι. Φαρμακοπούλου (από 10/2/2011)

*Το κτήριο του Χριστοδουλακείου Ιδρύματος, επί της Λ. Κηφισίας 128, συνεχίζει να μένει κενό. Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Αθηναίων αποφάσισε την άμεση ανάθεση του έργου επισκευών του κτηρίου επί τη βάση της τεχνικής μελέτης που έχει συνταχθεί, χαρακτηρίζοντάς το ως «ειδικό έργο» (31/08/2009). Το Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία» έχει αποφασίσει τη συγχρηματοδότηση του έργου. Με τις εξελίξεις αυτές το Χριστοδουλάκειο αναμενόταν να παραδοθεί στην Κλινική πριν από το τέλος του 2009. Παρόλα αυτά και μέχρι την ημερομηνία έκδοσης των παρόντων πεπραγμένων το έργο δεν έχει προχωρήσει.

Κλινικό έργο Ειδικού Ιατρείου Διάχυτων Διαταραχών της Ανάπτυξης

Αριθμός περιστατικών	402
Αριθμός νέων περιστατικών	91

Συνεδρίες διαγνωστικής αξιολόγησης

▪ Διαγνωστικές παιδοψυχιατρικές συνεντεύξεις	546
▪ Ψυχομετρικές δοκιμασίες	150

Θεραπευτικές συνεδρίες

▪ Συμβουλευτικής-υποστηρικτικής γονέων και οικογένειας	50
▪ Λογοθεραπευτικές αξιολογήσεις	130
▪ Εργοθεραπείας	190
▪ Υποδοχή γονέων (εργατοώρες κας Ντρε)	250
▪ Παιδοψυχιατρικές επανεξετάσεις (follow up)	311
▪ Συμβουλευτική γονέων	50

Κλινικές και εποπτικές συναντήσεις	210
------------------------------------	-----

Μονάδα Εφηβικής Ψυχιατρικής

Εξακολουθεί να λειτουργεί στο κτήριο επί της οδού Βασ. Γεωργίου 43 στο Χαλάνδρι*. Η Μονάδα προσφέρει διαγνωστικές, συμβουλευτικές και θεραπευτικές υπηρεσίες σε εφήβους (14-18 ετών) και τις οικογένειές τους με διαταραχές απ' όλο το φάσμα της ψυχοπαθολογίας. Η Μονάδα δέχεται περιστατικά από την Αττική αλλά και από την επαρχία. Λειτουργεί δύο ημέρες την εβδομάδα (Τετάρτη και Παρασκευή) στο κτήριο επί της οδού Βασ. Γεωργίου 43 στο Χαλάνδρι. Παράλληλα με το κλινικό έργο της, αναπτύσσει δραστηριότητες ενημέρωσης και συνεργασίας στο πνεύμα της Κοινωνικής Ψυχιατρικής.

Προσωπικό

Υπεύθυνος: Θ. Κοτζιά, Παιδοψυχίατρος

Ψυχολόγος: Β. Σαλαβού

Κοινωνικός Λειτουργός: Αντ. Μακρής

Ειδικευόμενη Παιδοψυχίατρος: Β. Αντωνοπούλου (Σεπτέμβριος 2010-Νοέμβριος 2010 και Απρίλιος 2011- Αύγουστο 2011)

Επισκέπτρια Υγείας: Β. Ντρε (Παιδιατρική και Ψυχιατρική Νοσηλεύτρια)

Κλινικό έργο Μονάδας Εφηβικής Ψυχιατρικής

Αριθμός Περιστατικών	50
Αριθμός Νέων Περιστατικών	41
▪ Διαγνωστικές Συνεντεύξεις	180
▪ Επανεξετάσεις	170
▪ Ψυχολογικές Δοκιμασίες	50
▪ Ατομικής Θεραπείας Έφηβου	70
▪ Συμβουλευτικής- υποστηρικτικής γονέων και οικογένειας	90
▪ Κοινωνική Εργασία	35
Κλινικές και εποπτικές συναντήσεις	180

*Βλ. υποσημείωση σελ. 29

Μονάδα Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής

Εξακολουθεί να λειτουργεί στο κτήριο επί της οδού Βασ. Γεωργίου 43, Χαλάνδρι*. Παρέχει υπηρεσίες στο 7^ο Διαμέρισμα του Δήμου Αθηναίων και στον Δήμο Γαλασίου**.

Κατά τη διαγνωστική διερεύνηση επιδιώκεται η αναδιατύπωση του αιτήματος των γονέων για μεγαλύτερη κατανόηση της ψυχικής δυσλειτουργίας και των ψυχικών αναγκών του παιδιού. Η παρέμβαση στην κρίση συνίσταται σε βραχείας διάρκειας συστηματική συμβουλευτική ή θεραπεία ψυχοδυναμικού τύπου.

Ειδικά επιστημονικά αντικείμενα αποτελούν: (α) οι μαθησιακές δυσκολίες και (β) η διερεύνηση της ψυχικής λειτουργίας παιδιών 2-4 ετών που παραπέμπονται για διαταραχές του λόγου και παιδιών της ίδιας ηλικίας που παραπέμπονται για άλλες διαταραχές. Στα αντικείμενα αυτά αναπτύσσονται ειδικά θεραπευτικά προγράμματα.

Προσωπικό

Υπεύθυνη: Α. Σκούλικα

Ιατροί ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική: Κ. Ράπτη (από 1/5/2011)

Ψυχολόγοι: Α. Δούρβα, Γ. Παναγιωτίδου

Ειδική Παιδαγωγός: Α. Παπαδημητρίου (2 φορές/εβδομάδα)

Κοινωνική Λειτουργός: Η. Κουτσιά (2 φορές/εβδομάδα)

Λογοπεδικός: Μ. Αραμπατζή (2 φορές/εβδομάδα)

Επισκέπτρια Υγείας: Β. Ντρε (Παιδιατρική και Ψυχιατρική Νοσηλεύτρια)

*Βλ. υποσημείωση σελ. 29

**Βλ. υποσημείωση σελ. 21

Κλινικό έργο Μονάδας Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής

Αριθμός περιστατικών	287
Αριθμός νέων περιστατικών	250

Συνεδρίες διαγνωστικής αξιολόγησης

▪ Παιδοψυχιατρικές αξιολογήσεις	1750
▪ Ψυχομετρικές δοκιμασίες	400
▪ Λογοπεδικές αξιολογήσεις	141
▪ Εργοθεραπευτικές αξιολογήσεις	5
▪ Κοινωνική εργασία	140
▪ Υποδοχή Ασθενών	400
▪ Ψυχοπαιδαγωγική διερεύνηση μαθησιακών δυσκολιών	185

Θεραπευτικές συνεδρίες

▪ Παιδοψυχιατρική και ψυχολογική παρακολούθηση	483
▪ Ατομικές ψυχοθεραπείες παιδιών/εφήβων	350
▪ Θεραπείες οικογένειας	80
▪ Συμβουλευτική – υποστηρικτική γονέων	350
▪ Εκπαιδευτική παρέμβαση	53
▪ Επικοινωνία με σχολεία και άλλους φορείς	134

Μονάδα Ψυχοθεραπείας

Α. Μονάδα Ψυχοδυναμικής Ψυχοθεραπείας

Υπεύθυνος: Σ. Χριστογιώργος

Ψυχοθεραπευτές επόπτες – Μέλη της Κλινικής: Ε. Λάγιου-Λιγνού, Δ. Πάνιτς (έως 12/01/11), Β. Χαντζαρά

Ψυχοθεραπευτές-Μέλη της Κλινικής: Π. Αποστολά, Τ. Διαμάντης, Σ. Κορλού, Α. Μακρής

Οι ειδικευόμενοι στην Κλινική ιατροί συμμετέχουν ως εκπαιδευόμενοι, και εκ περιτροπής, στο έργο της Μονάδας.

Θεραπευτικό έργο

▪ Αριθμός παιδιών σε ψυχοθεραπεία	36
▪ Συνεδρίες ατομικής ψυχοθεραπείας παιδιού	482
▪ Παράλληλες συνεδρίες συμβουλευτικής-υποστηρικτικής γονέων	238
▪ Εποπτικές συνεδρίες	430

Β. Μονάδα Οικογενειακής Ψυχοθεραπείας – Ειδικό Ιατρείο Οικογένειας

Υπεύθυνη: Α. Καλτσά

Θεραπευτές: Ε. Ρήγα, Μ. Ευθυμιάδη, Ι. Φαρμακοπούλου, Α.-Μ. Τσίλια, Β. Σαλαβού

Επόπτης: Β. Τομαράς

Στη θεραπευτική ομάδα συμμετέχουν ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί εκπαιδευμένοι ή εκπαιδευόμενοι στην οικογενειακή ψυχοθεραπεία. Συμμετέχουν επίσης, εκ περιτροπής, οι ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική ιατροί της Κλινικής.

Θεραπευτικό έργο

▪ Αριθμός οικογενειών σε ψυχοθεραπεία	19
▪ Αριθμός συνεδριών	91
▪ Συναντήσεις επόπτη-θεραπευτών	41

Γ. Μονάδα Γνωσιακής Ψυχοθεραπείας

Υπεύθυνη: Κ. Παπανικολάου

Το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 λειτούργησε μόνο σε πλαίσια ερευνητικού πρωτοκόλλου για την αντιμετώπιση παχύσαρκων παιδιών.

Θεραπευτικό έργο

▪ Αριθμός περιστατικών	2
▪ Ψυχοθεραπευτικές συνεδρίες	42

Κέντρο Εκπαίδευσης και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης Εφήβων (ΚΕΨΥΕ)

Στεγάζεται σε κτίριο που ανήκει στο Νοσοκομείο επί της οδού Βασιλέως Γεωργίου 43, στο Χαλάνδρι. Παρέχει προεπαγγελματική κατάρτιση (εργασίες γραφείου και φωτογραφίας), ψυχιατρικές, θεραπευτικές υπηρεσίες και ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις (εκπαίδευση σε κοινωνικές και άλλες δεξιότητες), συμβουλευτική γονέων, καθώς και προετοιμασία και υποστήριξη της επαγγελματικής ένταξης σε εφήβους και νεαρούς ενήλικες με ψυχικές διαταραχές. Λειτουργεί με τις αρχές της θεραπευτικής κοινότητας. Το Κέντρο αποτελεί πλαίσιο πρακτικής άσκησης φοιτητών και σπουδαστών επαγγελματιών ψυχικής υγείας (από σχολές ψυχολογίας, κοινωνικής εργασίας, εργοθεραπείας κ.α.). Κατά την περίοδο Σεπτεμβρίου 2010 – Αυγούστου 2011 παρακολούθησαν συστηματικά το πρόγραμμα 12 έφηβοι και νέοι με ψυχικές διαταραχές.

Προσωπικό

Υπεύθυνος: Τ. Διαμάντης
Παιδοψυχίατρος: Σ. Κορλού
Κοινωνική Λειτουργός: Κ. Παφλιά
Εργοθεραπεύτρια: Ζ. Αλμπάνη
Επισκέπτρια Υγείας: Κ. Σύρκου
Νοσηλεύτης: Μ. Σαλαμαλέκης (από 27/06/11)
Εκπαιδευτής Φωτογραφίας: Δ. Μπούκας (παραίτηση λόγω συνταξιοδότησης στις 29/04/2011, συνεχίζει εθελοντικά)
Επόπτρια κλινικού έργου: Ε. Λάγιου-Λιγνού

Θεραπευτικό έργο

▪ Παιδοψυχιατρικές/ψυχιατρικές συνεντεύξεις	86
Συνεδρίες	
▪ Ατομικής υποστήριξης και συμβουλευτικής	364
▪ Εργοθεραπείες	235
▪ Συμβουλευτικής γονέων	182
▪ Δημιουργικές θεραπείες	127
▪ Παρακολούθηση των εργαστηρίων σε καθημερινό ωράριο	
Εκδηλώσεις	
▪ «Ο Κύκλος των Περιπλανήσεων και των Εικόνων των Ταξιδευτών του Χρόνου Ι», έκθεση φωτογραφίας και ζωγραφικής, στην αίθουσα «Ν. Γύζης» του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Αθηναίων, από 20/09/2010 έως 29/09/2010.	
▪ «Οι Ταξιδευτές του Χρόνου ΙΙ», έκθεση φωτογραφίας και ζωγραφικής, στον «Πολυχώρο Απόλλων», από 20/10/2010 έως 31/10/2010.	
▪ «Photovision», έκθεση φωτογραφίας στο Ολυμπιακό Συγκρότημα Ελληνικού, από 11/03/2011 έως 14/03/2011.	

Γραφείο υποδοχής περιστατικών (Intake)

Το γραφείο υποδοχής περιστατικών διεκπεραιώνει τη λήψη νέων παραπομπών και επαναπαραπομπών από τους γονείς των παιδιών και τις Κλινικές του Νοσοκομείου στις οποίες νοσηλεύονται τα παιδιά, από τηλεφώνου και με συνάντηση. Συνεργάζεται με όλες τις Μονάδες της Παιδοψυχιατρικής Κλινικής, ενημερώνει και κατευθύνει τα περιστατικά προς τις κατάλληλες υπηρεσίες. Εκπαιδεύει σπουδαστές επισκέπτες υγείας, κοινωνικής εργασίας και ψυχιατρικούς νοσηλευτές.

Προσωπικό

Επισκέπτες Υγείας: Ε. Χειλάς, Β. Ντρε (Παιδιατρική και Ψυχιατρική Νοσηλεύτρια)

Εφημερίες

Η Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική συμμετέχει στις γενικές εφημερίες του Νοσοκομείου (ημέρα παρ' ημέρα) με έναν παιδοψυχίατρο, έναν ειδικευόμενο παιδοψυχίατρο και μία ψυχολόγο, καθώς και έναν παιδοψυχίατρο σε ετοιμότητα. Κατά τις υπόλοιπες ημέρες στην εσωτερική εφημερία της Κλινικής συμμετέχουν ένας παιδοψυχίατρος, ένας παιδοψυχίατρος ετοιμότητας και ένας ειδικευόμενος παιδοψυχίατρος.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Εβδομαδιαίο Πρόγραμμα Εκπαιδευτικών Συναντήσεων της Κλινικής

ΠΕΜΠΤΗ: 12:00 – 13:30

- 7/10/2010 Παρουσίαση περιστατικού Α΄ Διασυνδεδετικής
Παρουσιάστρια: **Σ. Καραβία**, Ειδικευόμενη Παιδοψυχιάτρος
Συζητήτρια: **Σ. Χαριτάκη**, Παιδοψυχίατρος, Επιμ. Β΄ Ε.Σ.Υ.
- 21/10/2010 Διοικητικά Θέματα
- 4/11/2010 Βιβλιογραφική Ενημέρωση
Παρουσιάστis: **Λ. Ροκάς**, Ειδικευόμενος Παιδοψυχίατρος
Άρθρο αναφοράς: John Reef et al. Predicting adult emotional and behavioral problems trajectories in 24-year longitudinal study. Eur Child Adolesc Psychiatry (2010) 19:577-585
- 11/11/2010 Διάλεξη: «Απόψεις εφήβων μαθητών για την ψυχική υγεία και την ψυχική νόσο».
Ομιλήτρια: Σακελλάρη, Επισκέπτρια Υγείας, Α.Τ.Ε.Ι. Αθηνών
- 18/11/2010 «Η επίδραση του τραύματος στον αναπτυσσόμενο εγκέφαλο».
Ανασκόπηση βιβλιογραφίας: **Α. Βούρδας**, Παιδοψυχίατρος
Παρουσίαση κλινικού υλικού: **Γ. Γιαννακόπουλος**, Ειδικευόμενος Παιδοψυχίατρος
- 25/11/2010 Διοικητικά Θέματα
- 2/12/2010 Παρουσίαση περιστατικού Μονάδας Α΄ Διασυνδεδετικής και Τ.Ε.Ν.
Παρουσιάστριες: **Σ. Καραβία** και **Α. Ηλειάδου** (Ειδικευόμενες Παιδοψυχιάτρου), **Ξ. Αποστολά**, Κοιν. Λειτουργός, **Σ. Γιαννοπούλου**, Λογοπεδικός
Συζητητής: Δ. Αναγνωστόπουλος, Επικ. Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής
- 9/12/2010 Βιβλιογραφική ενημέρωση
Παρουσιάστis: **Γ. Μπουρούς**, Ειδικευόμενος Παιδοψυχίατρος
Άρθρο αναφοράς: Young S. & Amarasinghe M. Non-pharmacological treatments for ADHD: A lifespan approach. J Child Psychology and Psychiatry (2010) 51:2:116-133
- 16/12/2010 Διοικητική Συνάντηση
- 13/01/2011 Παρουσίαση περιστατικού Μονάδας Β΄ Διασυνδεδετικής Παιδοψυχιατρικής.
Παρουσιαστές: **Γ. Μπουρούς**, Ειδικευόμενος Παιδοψυχίατρος, **Β. Χαντζαρά**, Παιδοψυχίατρος-Διευθύντρια ΕΣΥ, και **Α.-Μ. Τσίλια**, Ψυχολόγος
Συζητητής: **Σ. Χριστογιώργος**, Επικ. Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής

- 20/01/2011 Ευρωπαϊκή Συνάντηση Π.Ο.Υ. (Boucharrest/Romania, 27/11/2010):
«Καλύτερη υγεία, καλύτερη ζωή: παιδιά και νέοι με νοητική υστέρηση και οι οικογένειές τους»
Παρουσιαστής: **Γ. Κολαΐτης**, Επικ. Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής, Διευθυντής Κλινικής
- 27/01/2011 Διοικητική Συνάντηση
- 3/2/2011 Παρουσίαση περιστατικού Μονάδας Ψυχοθεραπειών: Οικογενειακή Θεραπεία.
Παρουσιάστρια: **A. Καλτσά**, Παιδοψυχίατρος, Επιμ. Β' Ε.Σ.Υ.
Συζητητής: Δ. Μαγριπλής, Παιδοψυχίατρος, Επιμ. Α', Κ.Ψ.Υ.
Περιστερίου, Γ. Γραμματέας Ελληνικής Εταιρείας Συστημικής Σκέψης και Θεραπείας Οικογένειας
- 10/2/2011 Βιβλιογραφική ενημέρωση.
Παρουσιάστρια: **Σ. Καραβία**, Ειδικευόμενη Παιδοψυχίατρος
Άρθρα αναφοράς:
Schechter D.S. and Willheim C: When parenting becomes unthinkable. Intervening with traumatized parents and their toddlers. J Am Acad Child Adolesc Psychiatry, 48:3:2009
Fonagy P., Steele M., Moran G., Steele H., Higgitt AC.
The capacity for understanding mental states. The reflective self in parent and child and its significance for security of attachment. Infant Ment Health J. 1991; 13: 200-217.
- 17/2/2011 Διάλεξη: «Η επίδραση της περιγεννητικής ασφυξίας στα ντοπαμινικά συστήματα του ανθρώπινου εγκεφάλου: επιπτώσεις στην ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων;»
Μ. Παναγιωτακοπούλου, Νευροβιολόγος, Αναπλ. Καθηγήτρια Α' Ψυχιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Μ. Παγίδα, Νευροβιολόγος
- 24/2/2011 Διοικητική Συνάντηση
- 3/3/2011 Παρουσίαση περιστατικού Μονάδας Ψυχοθεραπειών: Οικογενειακή Θεραπεία.
Παρουσιάστρια: **A. Καλτσά**, Παιδοψυχίατρος, Επιμ. Β' Ε.Σ.Υ.
Συζητητής: Δ. Μαγριπλής, Παιδοψυχίατρος, Επιμ. Α' Ε.Σ.Υ., Κ.Ψ.Υ.
Περιστερίου, Γ. Γραμματέας Ελληνικής Εταιρείας Συστημικής Σκέψης και Θεραπείας Οικογένειας
- 10/3/2011 Βιβλιογραφική ενημέρωση.
Παρουσιάστρια: **Κ. Ράπτη**, Ειδικευόμενη Παιδοψυχίατρος
Άρθρα αναφοράς: Anne-Kathrin Wermter et al: From nature versus nurture, via nature and nurture, to gene X environment interaction in mental disorders. Eur Child Adolesc Psychiatry (2010) 19:199-210

- 17/3/2011 Ψυχοπαιδαγωγική παρέμβαση και ο νόμος 36/99: Παρουσίαση περιστατικού Μονάδας Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής.
Παρουσιάστριες: Π. Αρβανίτη, Ψυχολόγος, **A. Παπαδημητρίου**, Ειδικ. Παιδαγωγός και **A. Σκούλικα**, Παιδοψυχίατρος – Ψυχαναλύτρια, Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.
Συζητήτρια: Α. Ρότσικα, Λέκτορας Ψυχολογίας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, Κ. Κ.Ψ.Υ. Βύρωνα-Καισαριανής
- 24/3/2011 Παρουσίαση περιστατικού Εξωτερικών Ιατρείων.
Παρουσιαστές: **A. Ροκάς**, Ειδικευόμενος Παιδοψυχίατρος, **M. Πιπεριά**, Ψυχολόγος, **A. Παπαδημητρίου**, Ειδική Παιδαγωγός
Συζητητής: Σ. Μανωλόπουλος, Παιδοψυχίατρος-Ψυχίατρος, Ψυχαναλυτής
- 31/3/2011 Διοικητική Συνάντηση
- 7/4/2011 Βιβλιογραφική ενημέρωση
Παρουσιάστρια: **M. Μπελιβανάκη**, Παιδοψυχίατρος, Επιμ. Α΄ Ε.Σ.Υ.
Άρθρα αναφοράς: **1.** Salzinger S., Rosariou M., Feldman R., NG-Mak D.: Adolescent Suicidal Behavior: Associations with Preadolescent Physical Abuse and Selected Risk and Protective Factors, J Am Acad Child Adolesc Psychiatry, July 2007, 46:7; 859- 866. **2.** Kaplan S., Pelcovitz D., Salzinger S., Mendel F., Weiner M.: Adolescent Physical Abuse and Suicidal Attempts, J Am Acad Child Adolesc Psychiatry, June 1997, 36:6; 799-808.
- 14/4/2011 Παρουσίαση περιστατικού Ιατρείου Διάχυτων Αναπτυξιακών Διαταραχών.
Παρουσιάστριες: **Aικ. Παπανικολάου**, Λέκτορας Παιδοψυχιατρικής, **Σ. Γιαννοπούλου**, Λογοπεδικός, **A. Μικέλλη**, Εργοθεραπεύτρια.
Συζητητής: Γ. Καραντάνος, Παιδοψυχίατρος-Ψυχίατρος
- 28/4/2011 Διοικητική Συνάντηση
- 5/5/2011 Βιβλιογραφική ενημέρωση
Παρουσιάστρια: **A. Καλτσά**, Επιμ. Β΄ Ε.Σ.Υ.
Άρθρο αναφοράς: Wakschlag L.S., Tolan P.H., Leventhal B.L. "Ain't Misbehavin'": Towards a developmentally – specified nosology for preschool disruptive behavior. J Child Psychol Psychiatry 2010; 51(1):3-22
- 12/5/2011 Διάλεξη: «Πρώιμη θεραπευτική παρέμβαση με γονείς και βρέφη ή νήπια».
E. Λάγιου – Λιγνού, Ψυχοθεραπεύτρια Παιδιών & Εφήβων.

- 19/5/2011 Παρουσίαση περιστατικού Μονάδας Εφήβων.
 Παρουσιάστρια: **Θ. Κοτζιά**, Επιμ. Β' Ε.Σ.Υ.
 Συζητήτρια: Ε. Λαζαράτου, Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδοψυχιατρικής,
 Πανεπιστημίου Αθηνών
- 26/5/2011 Διοικητική Συνάντηση
- 2/6/2011 Βιβλιογραφική ενημέρωση
 Παρουσιάστρια: **Ε. Μαρίνη**, Ειδικευόμενη Παιδοψυχίατρος
 Άρθρα αναφοράς:
 1. Angold A., Egger H.I. Preschool psychopathology: lessons for the
 lifespan. J Child Psychol Psychiatry 48:10(2007) pp 961-966
 2. Sterba S., Egger H.L., Angold A. Diagnostic specificity and
 nonspecificity in the dimensions of preschool psychopathology. J Child
 Psychol Psychiatry 48:10(2007) pp 1005-1013
- 9/6/2011 Διάλεξη: «Μονάδα Διαταραχών Προσοχής, Υπερκινητικότητας και
 Μάθησης» Παιδοψυχιατρικό Τμήμα Νοσοκομείου Παιδών «Π. & Α.
 Κυριακού».
 Παρουσιαστές: Τ. Κόρπα, Παιδοψυχίατρος, Επιμ. Α' Ε.Σ.Υ.,
 Σκαλούμπακας, Ειδικός Παιδαγωγός
- 16/6/2011 Παρουσίαση περιστατικού Μονάδας Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής
 Παρουσιάστριες: **Α. Σκούλικα**, Παιδοψυχίατρος, Δ/ντρια Ε.Σ.Υ., **Β.
 Σαλαβού**, Ψυχολόγος, **Α. Παπαδημητρίου**, Ειδική Παιδαγωγός, **Μ.
 Αραμπατζή**, Λογοπεδικός
 Συζητήτρια: **Α. Καρδάση**, Παιδοψυχίατρος, Δ/ντρια Ε.Σ.Υ.
- 23/6/2011 Διάλεξη: Θέματα Διασυνδεδετικής Παιδοψυχιατρικής
 Παρουσιάστριες: **Μ. Λιακοπούλου**, Παιδοψυχίατρος, Δ/ντρια Ε.Σ.Υ.,
Β. Χαντζαρά, Παιδοψυχίατρος, Δ/ντρια Ε.Σ.Υ., **Σ. Κορλού**,
 Παιδοψυχίατρος, Επιμ. Α' Ε.Σ.Υ., **Α. Καλτσά**, Παιδοψυχίατρος, Επιμ. Β'
 Ε.Σ.Υ., **Γ. Γιαννακόπουλος**, Παιδοψυχίατρος
- 30/6/2011 Διοικητική Συνάντηση
- 7/7/2011 Παρουσίαση εισηγήσεων από το 14^ο Διεθνές Συνέδριο
 Ευρωπαϊκής Παιδικής & Εφηβικής Ψυχιατρικής (ESCAP).
 (Helsinki/Finland 11-16/06/2011)
 Παρουσιαστές: **Μ. Λιακοπούλου**, **Α. Καλτσά**, **Γ.
 Γιαννακόπουλος**, **Γερ. Κολαΐτης**

Προπτυχιακή Εκπαίδευση

Α. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό Μάθημα Φοιτητών Ιατρικής
(Χειμερινό Εξάμηνο): «ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ»
Υπεύθυνοι: Γ. Χρούσος, **Γ. Κολαΐτης**, **Σ. Χριστογιώργος**

ΔΕΥΤΕΡΑ: 15.00 - 16.45

29/11/2010	Σωματοποίηση- Ψυχοσωματικά Προβλήματα των Παιδιών Διαταραχές στην πρωιμη σχέση Μητέρας-βρέφους: Επιπτώσεις στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού	1 ώρα	Γ. Κολαΐτης
06/12/2010	Διαταραχές διατροφής στην Προεφηβεία και εφηβεία (Ανορεξία- Βουλιμία-Παχυσαρκία)- Παιδιατρική προσέγγιση Παιδοψυχιατρική προσέγγιση των Διαταραχών διατροφής	1 ώρα	Π. Περβανίδου
13/12/2010	Ticks, σύνδρομο Gilles de la Tourette σε παιδιά και εφήβους Διαταραχές απέκκρισης (Ενούρηση, Εγκόπριση)	1 ώρα	Ε. Λαζαράτου
10/01/2011	Διαταραχές λόγου-Τραυλισμός Διαταραχές ύπνου στα παιδιά	1 ώρα 1 ώρα	Σ. Γιαννοπούλου Α. Παπανικολάου
17/01/2011	Νευροενδοκρινολογία του stress Διαταραχή Μετατραυματικού stress	1 ώρα 1 ώρα	Π. Περβανίδου Γ. Κολαΐτης
24/01/2011	Κουλιακά άλγη Ελκώδης Κολίτιδα, πεπτικό έλκος	2 ώρες	Ε. Ρώμα
31/01/2011	Το παιδί στο Νοσοκομείο. Το παιδί με το χρόνια νόσημα. (Παιδιατρική Προσέγγιση) Το παιδί στο Νοσοκομείο. Το παιδί Με το χρόνια νόσημα: Ψυχολογικές επιπτώσεις	1 ώρα 1 ώρα	Χ. Μπακούλα Α. Βούρδας
07/02/2011	Επείγοντα παιδοψυχιατρικά περιστατικά	2 ώρες	Γ. Κολαΐτης
14/02/2011	Το παιδί και ο θάνατος-Διεργασίες πένθους Αντιμετώπιση-Ψυχοθεραπεία Ψυχοσωματικών διαταραχών	2 ώρες	Σ. Χριστογιώργος

Β. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό Μάθημα Φοιτητών Ιατρικής
(Εαρινό Εξάμηνο): «ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ»

Υπεύθυνοι: **Γ. Κολαΐτης, Σ. Χριστογιώργος**, Ε. Λαζαράτου, Δ. Αναγνωστόπουλος

ΤΕΤΑΡΤΗ: 15.00 - 16.45

4/04/11	Φυσιολογική συναισθηματική ανάπτυξη παιδιών και εφήβων	2 ώρες	Σ. Χριστογιώργος
11/04/11	Διαγνωστική αξιολόγηση και ταξινόμηση στην Παιδική και Εφηβική Ψυχιατρική	2 ώρες	Γ. Κολαΐτης
2/05/11	Διαταραχές συναισθηματικής διάθεσης - Αυτοκτονικότητα Διαταραχές άγχους	1 ώρα 1 ώρα	Δ. Αναγνωστόπουλος Ε. Λαζαράτου
09/05/11	Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής- υπερκινητικότητας Διαταραχές διαγωγής – Νεανική παραπτωματικότητα	2 ώρες	Α. Βούρδας
16/05/11	Νοητική υστέρηση και ψυχική υγεία Διαταραχές Φάσματος Αυτισμού	1 ώρα 1 ώρα	Γ. Κολαΐτης Κ. Παπανικολάου
23/05/11	Ειδικές μαθησιακές διαταραχές Σχολική φοβία-άρνηση	1 ώρα 1 ώρα	Κ. Παπανικολάου Σ. Χριστογιώργος
30/05/11	Ψυχώσεις σε παιδιά και εφήβους Κακοποίηση-παραμέληση παιδιού Διαζύγιο και επιπτώσεις στα παιδιά	2 ώρες 1 ώρα	Α. Βούρδας Σ. Χριστογιώργος
06/06/11	Ψυχοφαρμακολογία σε παιδιά και εφήβους	1 ώρα	Α. Βούρδας
20/06/11	Ψυχοδυναμική ψυχοθεραπεία παιδιών και εφήβων Γνωσιακή-συμπεριφορική θεραπεία	1 ώρα 1 ώρα	Σ. Χριστογιώργος Κ. Παπανικολάου
27/06/11	Οικογενειακή ψυχοθεραπεία Οργάνωση υπηρεσιών ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους	1 ώρα 1 ώρα	Β. Τομαράς Γ. Κολαΐτης

Γ. Πρόγραμμα ΑΣΚΗΣΗΣ Φοιτητών Ιατρικής
στην Παιδοψυχιατρική

Διδάσκοντες: **Γ. Κολαΐτης, Κ. Παπανικολάου, Σ. Χριστογιώργος, Γ. Γιαννακόπουλος**

ΤΕΤΑΡΤΗ: 09.00 – 13.00

(Με εβδομαδιαία συχνότητα, καθόλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 20010-2011)

09.00 – 11.00: Γενικό μέρος

11.00 – 13.00: Παρουσίαση κλινικού περιστατικού (βίντεο και συζήτηση)

**Συμμετοχή Μελών ΔΕΠ της Κλινικής στο Προπτυχιακό
Πρόγραμμα Σπουδών Άλλων Πανεπιστημιακών
Κλινικών και Σχολών**

- **Γ. Κολαΐτης.** Μάθημα Αγγλικής Ιατρικής Ορολογίας. Παιδοψυχιατρική Αγγλική Ορολογία. Α΄ Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική. Φοιτητές Ιατρικής (2^ο έτος). Μάθημα υποχρεωτικό κατ' επιλογήν (εαρινό εξάμηνο), Αθήνα 11/04/2011

Μεταπτυχιακή Εκπαίδευση

Α. Διετές Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Κορμού για τους Ιατρούς Ειδικευομένους στην Παιδοψυχιατρική (Δεύτερος Κύκλος: Οκτώβριος 2010 – Ιούνιος 2011)
Συντονιστές: **Γ. Κολαΐτης - Σ. Χριστογιώργος**

ΤΡΙΤΗ 13:30-15:00

28/9/2010	Ιστορία της Παιδικής και Εφηβικής Ψυχιατρικής Γ. Κολαΐτης
5/10/2010	Μηχανισμοί άμυνας του Εγώ κατά Α. Freud Τ. Διαμάντης
12/10/2010	Ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη κατά Μ. Mahler Ν. Πάνιτς
19/10/2010	Βασικές αρχές της θεωρίας της Μ. Klein Ε. Λάγιου - Λιγνού
26/10/2010	Βασικές αρχές της θεωρίας του D. Winnicott Σ. Χριστογιώργος
2/11/2010	Θεωρία του δεσμού κατά Bowlby Β. Χαντζαρά
9/11/2010	Βασικές αρχές της θεωρίας του Ε. Erickson Μ. Λιακοπούλου
16/11/2010	Εμπεριέχουσα λειτουργία και η ανάπτυξη της σκέψης κατά Bion Α. Σκούλικα
23/11/2010	Θεωρία της γνώσης κατά Piaget Ε. Γιουρούκου
30/11/2010	Θεωρίες του τεμπεραμέντου Μ. Λιακοπούλου
7/12/2010	Εκτίμηση βρεφών και νηπίων Α. Σκούλικα
14/12/2010	Αξιολόγηση στην Παιδική και Εφηβική Ψυχιατρική (I) Α. Βούρδας
21/12/2010	Αξιολόγηση στην Παιδική και Εφηβική Ψυχιατρική (II) Γ. Κολαΐτης
11/1/2011	Νοητική εκτίμηση του παιδιού Γ. Παναγιωτίδου
18/1/2011	Προβλητικές δοκιμασίες για παιδιά και εφήβους Μ. Πιπεριά
25/1/2011	Εξέλιξη ομιλίας-λόγου και οι διαταραχές της Σ. Γιαννοπούλου
1/2/2011	Επείγοντα παιδοψυχιατρικά περιστατικά Θ. Κοτζιά
8/2/2011	Επείγοντα παιδοψυχιατρικά περιστατικά Μ. Μπελιβανάκη
15/2/2011	Το παιδί με το χρόνιο νόσημα / Παιδί και θάνατος Σ. Κορλού

22/2/2011	Διαταραχές φάσματος αυτισμού Κ. Παπανικολάου
1/3/2011	Κακοποίηση-παραμέληση παιδιού / Σύνδρομο Munchausen by proxy Α. Καρδάση
8/3/2011	Σεξουαλική κακοποίηση παιδιών και εφήβων Απ. Βούρδας
15/3/2011	Ψυχώσεις στην παιδική και εφηβική ηλικία Α. Καλτσά
22/3/2011	Συναισθηματικές διαταραχές/ Αυτοκτονικότητα σε παιδιά και εφήβους Δ. Αναγνωστόπουλος
29/3/2011	Διαταραχή μετατραυματικού στρες Γ. Κολαΐτης
5/4/2011	Αγχώδεις διαταραχές / Σχολική φοβία-άρνηση Ε. Λαζαράτου
12/4/2011	Συνέχεια διαταραχών ψυχικής υγείας παιδιών στην ενηλικίωση Γ. Κολαΐτης
3/5/2011	Βασικές αρχές ενδονοσοκομειακής νοσηλείας Σ. Χαριτάκη
10/5/2011	Αρχές οικογενειακής ψυχοθεραπείας Β. Τομαράς
17/5/2011	Αρχές και εφαρμογές ψυχοδυναμικής ψυχοθεραπείας σε παιδιά και εφήβους Σ. Χριστογιώργος
24/5/2011	Αρχές γνωσιακής-συμπεριφορικής θεραπείας Κ. Παπανικολάου
31/5/2011	Οργάνωση υπηρεσιών ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους Γ. Κολαΐτης
7/6/2011	Αναστοχαστική συνάντηση απολογισμού του 1 ^{ου} κύκλου του εκπαιδευτικού προγράμματος. Συζήτηση-προετοιμασία του 2 ^{ου} κύκλου Γ. Κολαΐτης, Σ. Χριστογιώργος

Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση για Επαγγελματίες Ψυχικής Υγείας

A. Σεμινάριο για την ψυχική υγεία των βρεφών 2010-2011:

Ο ψυχισμός του βρέφους και του νηπίου όπως φαίνεται στις συναντήσεις
ψυχαναλυτικής ψυχοθεραπείας

Συντονιστές: **A. Σκούλικά**, Σ. Μανωλόπουλος,

Υποστήριξη – Οργάνωση- Συμμετοχή: **B. Ντρε**

Σε συνεργασία με την Ελληνική Ψυχαναλυτική Εταιρεία - Εταιρεία για την Ψυχική
Υγεία των Βρεφών

Παρουσιαστές: **E. Λάγιου – Λιγνού**, Ο. Μαράτου, Μ. Ματσουκά, **A. Σκούλικά**, Μ.

Τσελίκα

Ειδική Συμμετοχή: Jacques Angelergues

Σύνολο: 10 δίωρες συναντήσεις, 22/10/2010, 23/10/2010, 12/11/2010, 17/12/2010,
21/01/2011, 25/2/2011, 18/03/2011, 08/04/2011, 20/05/2011, 10/06/2011.

B. Το παιδί με πρόβλημα ψυχικής υγείας στον Παιδικό Σταθμό και το Νηπιαγωγείο

Συντονιστές: **A. Σκούλικά**, Φ. Μπίθαρη

Υποστήριξη – Οργάνωση- Συμμετοχή: **B. Ντρε**

Σύνολο: 5 δίωρες συναντήσεις, 18/02/2011, 11/03/2011, 01/04/2011,
06/05/2011, 03/06/2011

Σε συνεργασία με την Ελληνική Ψυχαναλυτική Εταιρεία και την Εταιρεία Ψυχικής
Υγείας των Βρεφών.

Εκτενής παρουσίαση και συζήτηση περιπτώσεων παιδιών σε πένθος έτσι όπως
εμφανίζονται στην καθημερινότητα του παιδικού σταθμού ή του νηπιαγωγείου και
κατά την παιδοψυχιατρική εκτίμηση. Μελέτη των αντιδράσεων βρεφών και νηπίων
που αντιμετωπίζουν απώλειες, στη σχέση τους με τον Παιδικό Σταθμό, τους
παιδαγωγούς, τα άλλα παιδιά, τους γονείς. Απευθύνεται: σε παιδαγωγούς,
νηπιαγωγούς, επαγγελματίες της πρώτης παιδικής ηλικίας. 5 συναντήσεις. Ημέρα
Παρασκευή, 14:00-16.00.

Παρουσίαση υλικού

Υλικό από την λειτουργία των Παιδικών Σταθμών και των Νηπιαγωγείων θα
παρουσιάσουν οι νηπιοβρεφοκόμοι και οι νηπιαγωγοί

Σχολιασμός: Κ. Αθανασιάδου, **M. Αραμπατζή**, **M. Λιακοπούλου**, Μ. Ματσουκά, **Γ.
Παναγιωτίδου**, Ξ. Χαραλάμπους

Συμμετοχή Μελών της Κλινικής σε Μετεκπαιδευτικές Δραστηριότητες Άλλων Πανεπιστημιακών και Επιστημονικών Φορέων

- **Κολαΐτης Γ.**, Κόρπα Τ. Εκπαίδευση Παιδοψυχιάτρων και Παιδοψυχολόγων στην ημιδομημένη ψυχιατρική συνέντευξη για παιδιά και εφήβους K-SADS-PL (ΕΨΥΠΕ, 28 – 30/01/2011)
- **Κολαΐτης Γ.** (Υπεύθυνος Γ' Ενότητας) Παιδικό τραύμα- Μετατραυματική διαταραχή στρες- Προεκτάσεις στις διαπροσωπικές σχέσεις της ενήλικης ζωής Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ΕΚΠΑ «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας - Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών» (29/09/2010)
- **Κολαΐτης Γ.** Στρες και τραύμα: η επίδραση στον αναπτυσσόμενο οργανισμό. Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Μαθημάτων : Κλινική Παιδιατρική και Νοσηλευτική- Έρευνα (Α' Παιδιατρική κλινική ΕΚΠΑ-Μονάδα Αναπτυξιακής και Συμπεριφορικής Παιδιατρικής) (20/01/2011)
- **Κολαΐτης Γ.** Ψυχική υγεία παιδιών με ειδικές ανάγκες. Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Μαθημάτων : Κλινική Παιδιατρική και Νοσηλευτική-Έρευνα (Α' Παιδιατρική κλινική ΕΚΠΑ-Μονάδα Αναπτυξιακής και Συμπεριφορικής Παιδιατρικής) (27/01/2011)
- **Κολαΐτης Γ.** Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητας και Στρες. Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών ΕΚΠΑ στη Διαχείριση του Στρες, (15/03/2011)
- **Λάγιου-Λιγνού Ε.** Διακρατικό Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών: Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα. Ακαδημαϊκό έτος 2010-11, Εαρινό εξάμηνο, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΑΠΗ). Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΑΠΗ)/University of London Institute of Education. Διδάσκουσα υποχρεωτικού μαθήματος του Α' έτους Μεταπτυχιακών Φοιτητών στην Ειδική Αγωγή με τίτλο: 'Ποιοτικές μέθοδοι στην κοινωνική και εκπαιδευτική έρευνα. Η συναισθηματική συμμετοχή του παρατηρητή στην διαδικασία της παρατήρησης. (Ενότητα: Μέθοδοι των Κοινωνικών Επιστημών, 3.1.5 οδηγός σπουδών).
- **Λάγιου-Λιγνού Ε.** Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών ΤΕΑΠΗ Διδασκαλείο Νηπιαγωγών Μάθημα: Η σημασία της ομάδας στη μάθηση
- **Λάγιου-Λιγνού Ε.** Η σημασία της ομάδας στη μάθηση. Διδασκαλείο Νηπιαγωγών, Τμήμα Επιστημών Αγωγής Προσχολικής Ηλικίας Πανεπιστημίου Αθηνών
- **Λάγιου-Λιγνού Ε.** Εβδομαδιαία εποπτική παρακολούθηση της ομάδας νηπίων-γονέων που πραγματοποιείται στο Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Βύρωνα της Α' Ψυχιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών

- **Λάγιου-Λιγνού Ε.** 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας: Πρόγραμμα εκπαιδευτικών μαθημάτων Ψυχιατρικής Κλινικής, 10 και 17 Μαρτίου 2011: "Πρωταρχικές σχέσεις στην ανάπτυξη του ψυχισμού" (διδάσκουσα)
- **Λάγιου-Λιγνού Ε.** Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΑ) «Ανάπτυξη και ψυχική υγεία βρεφών και νηπίων», East London University σε συνεργασία με την Tavistock Clinic και την Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου (ΕΨΥΠΕ) (υπεύθυνη σχεδιασμού/συντονισμού και διδάσκουσα)
- **Μουλλά Β.** Επιβλέπουσα της κλινικής άσκησης, εαρινό εξάμηνο 2010 της πρακτικής άσκησης του Τμήματος Ψυχολογίας " Πάντειο Πανεπιστήμιο".
- **Μουλλά Β.** Εβδομαδιαία εποπτεία εξωτερικών συνεργατών και εθελοντών της Μονάδας Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας
- **Μουλλά Β., Βουδούρης Ε.** Ομάδα προαγωγής της στοματικής υγιεινής, σε συνεργασία με μεταπτυχιακούς φοιτητές της Οδοντιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
- **Μπελιβανάκη Μ., Χαριτάκη Σ., Τσιρογιάννη Ε.** Ομάδα μουσικής αγωγής, σε συνεργασία με μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος Μουσικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών
- **Μπελιβανάκη Μ., Χαριτάκη Σ., Τσιρογιάννη Ε.** Ομάδες δημιουργικής απασχόλησης από εθελοντές Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας (Κασιούμη Φωτεινή, Σανούδου Δέσποινα, Ντόσκα Κων/να)
- **Παπανικολάου Κ.** Πρόγραμμα εκπαίδευσης στις γνωσιακές ψυχοθεραπείες (α και β κύκλος). Α΄ Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, ΕΠΙΨΥ. (Σεπτέμβριος 2010-Ιούνιος 2011)
- **Παπανικολάου Κ.** Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών ΕΚΠΑ: Προαγωγή Ψυχικής Υγείας-Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών.
- **Τσιρογιάννη Ε.** Επιβλέπουσα της πρακτικής άσκησης του Τμήματος Νοσηλευτικής του Τ.Ε.Ι. Λάρισας (02/02/11 - 28/02/11).
- **Τσιρογιάννη Ε.** Επιβλέπουσα της κλινικής άσκησης του εκπαιδευτικού προγράμματος της Νοσηλευτικής Ψυχιατρικής Ειδικότητας του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής (09/03/11- 04/06/11)
- **Τσιρογιάννη Ε.** Επιβλέπουσα της πρακτικής άσκησης του εκπαιδευτικού προγράμματος της Νοσηλευτικής Ψυχιατρικής Ειδικότητας του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής «Δρομοκαΐτειο» (Μάιος - Ιούνιος 2011)

- **Τσιρογιάννη Ε.** Υπεύθυνη του εκπαιδευτικού προγράμματος των νοσηλευτικών λειτουργιών από τις υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας Κύπρου (30/05/11 - 17/06/11)
- **Χαριτάκη Σ., Κοτζιά Θ., Μπελιβανάκη Μ., Τσιρογιάννη Ε.** Ομάδα εικαστικής έκφρασης και θεραπείας στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας, σε συνεργασία με το Κέντρο Τέχνης και Ψυχοθεραπείας (Κατσικά Αλεξάνδρα)
- **Χαριτάκη Σ., Τσιρογιάννη Ε.** Ομάδες δημιουργικής απασχόλησης από εθελόντρια ομάδα εικαστικών στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας (Πενθερουδάκη Λίζα)
- **Χριστογιώργος Σ.** Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ΕΚΠΑ: «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας - Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών». Εισήγηση με θέμα: Προβλήματα συναισθήματος/συμπεριφοράς εφήβων. Διαταραχές διάθεσης. Παρουσίαση Διακρατικού Προγράμματος «Ψυχοθεραπεία Κατάθλιψης» (Αθήνα 5/5/2010)

Συμμετοχή της Κλινικής στη διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων

Ημερίδα με θέμα: «*Διαταραχές της παιδικής και εφηβικής ηλικίας: Συνέχεια και ασυνέχεια στην ενήλικη ζωή*» που οργάνωσε η Β΄ Ψυχιατρική Κλινική σε συνεργασία με την Α΄ Ψυχιατρική Κλινική και την Παιδοψυχιατρική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών (26/02/2011)

Συμμετοχή σε Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας

- **Kolaitis G.** WHO Regional Office for Europe Conference Better health, better lives: children and young people with intellectual disabilities and their families (Bucharest/Romania, 26-27/11/2010)
- **Kolaitis G.** Μέλος του Editorial Board του επιστημονικού περιοδικού International Scholarly Research Network (ISRN) Psychiatry
- **Κολαΐτης Γ.** Μέλος Επιτροπής Αναθεώρησης Προγράμματος ΨΥΧΑΡΓΩΣ για θέματα Ψυχικής Υγείας Υγείας Παιδιών και Εφήβων (Μέλη Επιτροπής: Τσιάντης Ι, πρόεδρος, Γρηγοριάδου Α, Γεωργιάδης Δ, Ζηλίκης Ν, Ασημόπουλος Χ)
- **Κολαΐτης Γ.** Μέλος (Πρόεδρος) Επιτροπής Εξετάσεων Ειδικότητας Παιδοψυχιατρικής (από Οκτώβριο 2009, ανανέωση θητείας Μάιο 2010 και Απρίλιο 2012)
- **Κολαΐτης Γ.** Μέλος Επιτροπής Φαρμάκων και Επιτροπής Ογκολογίας Νοσοκομείου Παίδων «Η Αγία Σοφία»
- **Κολαΐτης Γ., Λιακοπούλου Μ., Χαντζαρά Β.** Πρωτόκολλο παιδιατρικής και ψυχιατροδικαστικής εκτίμησης περιπτώσεων παιδιών και εφήβων με πιθανή σωματική ή/και σεξουαλική κακοποίηση. Σε συνεργασία με Β' Παιδιατρική Κλινική (κα Α. Μανωλάκη) και Α' Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική (καθ. Χ. Μπακούλα)
- **Κολαΐτης Γ.** Μέλος Εκτελεστικής Γραμματείας «Δικτύου κατά της βίας στο σχολείο» (βλ. και συμμετοχή της Κλινικής σε δίκτυα)
- **Λάγιου-Λιγνού Ε.** Μέλος της Εκπαιδευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών μεταπτυχιακών προγραμμάτων των East London University - Κλινικής Tavistock
- **Λιακοπούλου Μ.** Αναπλ. Μέλος Επιτροπής Φαρμάκων Νοσοκομείου Παίδων «Η Αγία Σοφία»
- **Χριστογιώργος Σ.** Μέλος της επιτροπής προετοιμασίας του περιοδικού της Παιδοψυχιατρικής Εταιρείας Ελλάδος - Ένωσης Ψυχιάτρων Παιδιών και Εφήβων

Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση Μελών της Κλινικής

- Σεμινάριο στο επιστημονικό προσωπικό της Κλινικής με θέμα: «Διερευνητική προσέγγιση στην κακοποίηση ανήλικου. Παράγοντες που καθορίζουν την ανάθεση της επιμέλειας τέκνου σε περιπτώσεις διαζυγίου. Το παιδί ως μάρτυρας. Η σύνταξη της ψυχιατροδικαστικής πραγματογνωμοσύνης». Διδάσκων: **Α. Βούρδας**, Διάρκεια 10 ώρες (Αθήνα, 03-04/12/2010)
- **Γιαννακόπουλος Γ., Κολαΐτης Γερ.** Εκπαίδευση στις μεθόδους “Effective Child and Family Programme) από Tytti Solantaus, Καθηγήτρια Παιδοψυχιατρικής Πανεπιστημίου Helsinki (Helsinki/Finland, 15 – 18/06/2011)
- **Κολαΐτης Γερ.** Συμμετοχή στο Σεμινάριο Εκπαίδευσης σε Εκπαιδευτικές Τεχνικές, Σεμινάριο Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, Διδάσκοντες: καθ. Δ. Βασιλόπουλος, Υπεύθυνος Σεμιναρίου, καθ. Α.Μ. Δημόπουλος, Αναπλ. Πρόεδρος της Ιατρικής Σχολής. Διάρκεια: 24 διδακτικές ώρες (Αθήνα, 07 - 09/10/2010)

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

A. Ευρωπαϊκά Ερευνητικά Προγράμματα με Συμμετοχή της Κλινικής ή Μελών της Κλινικής

1. Διακρατικό Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα “Child and adolescent mental health in enlarged European Union: development of effective policies and practices” (CAMHEE). Συντονιστής: Prof. D. Puras, University of Vilnius, Lithuania. Συμμετέχουν 20 ευρωπαϊκές χώρες. Φορέας υλοποίησης για την Ελλάδα: Πανεπιστήμιο Αθηνών/ΕΛΚΕ. Συμμετέχον Κέντρο από την Ελλάδα: Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική, Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία». Υπεύθυνος για την Ελλάδα: Ι. Τσιάντης. Συνεργάτες: **Κολαΐτης Γερ., Χριστογιώργος Σ.** (ολοκληρώθηκε)
2. Διακρατικό Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα “Incorporating cooperation research across Europe (INCORE). Συντονιστής: D. Skuse, University College London (UCL). Συμμετέχουν 12 ευρωπαϊκές χώρες. Φορέας υλοποίησης για την Ελλάδα: Πανεπιστήμιο Αθηνών/ΕΛΚΕ. Συμμετέχον Κέντρο από την Ελλάδα: Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική, Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία». Υπεύθυνος για την Ελλάδα: Τσιάντης Ι. Συνεργάτης: **Κολαΐτης Γερ.** (ολοκληρώθηκε)
3. Μη παρεμβατική μελέτη AUTOR «Διερεύνηση των παραγόντων που σχετίζονται με μεταβολές στη βαρύτητα της ΔΕΠΥ κατά τη διάρκεια μίας περιόδου παρακολούθησης 2 ετών σε ασθενείς που παρουσιάζουν ανταπόκριση και παραμένουν σταθεροί στην αρχική φαρμακοθεραπεία τους» (έγκριση ΕΟΦ, 08.04.2009). Υπεύθυνος οργάνωσης έρευνας στην Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική: **Κολαΐτης Γερ.** Συνεργάτης: **Γιαννακόπουλος Γ.**
4. Διεθνής Κοινοπραξία για τη μελέτη της γενετικής βάσης του συνδρόμου Tourette-Πρωτοβουλία Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Φορέας υλοποίησης για την Ελλάδα: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Π.Γ.Ν. «Σισμανόγλειο», Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία», Π.Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Ιπποκράτειο». Υπεύθυνος για την Ελλάδα: Πάσχου Π. Συνεργάτες: Ανδρούτσος Χ., **Κορλού Σ.**, Κουμούλα Α., **Λιακοπούλου Μ.**, Χριστιανόπουλος Κ.

B. Ελληνικά Ερευνητικά Προγράμματα της Κλινικής ή με Συμμετοχή της Κλινικής/ Μελών της Κλινικής

B1. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ

1. Πρόγραμμα προαγωγής υγείας οικογενειών γονέων με ψυχική διαταραχή. - Εκτελεστικός υπεύθυνος: **Γιαννακόπουλος Γ.**
2. Πρόγραμμα προαγωγής ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων με χρόνια σωματική νόσο - Εκτελεστική υπεύθυνη: **Χαντζαρά Β.**
3. Διαταραχή συμπεριφοράς ανηλίκων και θεραπευτικά προγράμματα εκπαίδευσης γονέων - Εκτελεστικός υπεύθυνος: **Βούρδας Α.**
4. Πρόγραμμα πρώιμης παρέμβασης α. βραχείας θεραπευτικής παρέμβασης σε οικογένειες βρεφών ή/και νηπίων και β. Ομάδες Νηπίων-Γονέων - Εκτελεστική υπεύθυνη: **Λάγιου - Λιγνού Ε.**

Επιστημονικός υπεύθυνος προγραμμάτων: **Κολαΐτης Γ.**

Τα παραπάνω προγράμματα αποτελούν δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος κατόπιν αιτήματος της Πανεπιστημιακής Παιδοψυχιατρικής Κλινικής και αποτελούν μέρος του τριετούς διάρκειας Προγράμματος για την Προαγωγή της Ψυχικής Υγείας Παιδιών, Εφήβων και Νέων.

5. Μελέτη της έκβασης της νοσηλείας σε παιδοψυχιατρική μονάδα. Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική. Υπεύθυνοι: **Μπελιβανάκη Μ., Κολαΐτης Γ.** Συνεργάτες: **Χαριτάκη Σ., Κοτζιά Θ.** (χρηματοδοτούμενη από ΕΛΚΕ)
6. Ερευνητικό πρόγραμμα «Ψυχογενής ανορεξία στην προεφηβική και εφηβική ηλικία». Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική. Υπεύθυνος: **Κολαΐτης Γ.** Συνεργάτες: **Χαριτάκη Σ., Κοτζιά Θ.,** Περβανίδου Ν., Κατσιγιαννάκη Λ., Σακκά Σ., Τζότζολη Π. (χρηματοδοτούμενη από ΕΛΚΕ)
7. Μοριακοί μηχανισμοί και κλινικές επιπτώσεις της δράσης του υποδοχέα των γλυκοκορτικοειδών. Πρόγραμμα «ΘΑΛΗΣ». Α΄ Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική – Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική. (χρηματοδοτούμενο, εγκεκριμένο)

B2. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ

1. Πρόγραμμα αξιολόγησης αναγκών και παρέμβασης στο Κατάστημα Κράτησης Ελαιώνα Θηβών (παράρτημα μητέρων) με εθελοντική συμμετοχή μελών της Πανεπιστημιακής Παιδοψυχιατρικής Κλινικής. Υπεύθυνος: **Κολαΐτης Γερ.** Συνεργάτες: **Λάγιου-Λιγνού Ε., Κορλού Σ., Γιαννοπούλου Σ., Αραμπατζή Μ.,** Περβανίδου Ν., **Μπουρούς Γ., Ράπτη Κ., Ροκάς Λ.,**

Αγουρόπουλος Α., Βασιλούδης Ι. Έχει υπογραφεί μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Πανεπιστημιακής Παιδοψυχιατρικής Κλινικής. Συμμετοχή του υπευθύνου σε συνέντευξη τύπου του Υπουργού (29/11/2010)

2. Μελέτη της ανταπόκρισης υψηλά λειτουργικών παιδιών με Διαταραχές του Φάσματος του Αυτισμού σε οσφρητικά ερεθίσματα. Υπεύθυνη: **Παπανικολάου Κ.** Συνεργάτης: Μπίνιου Γ.
3. Μελέτη του αισθητηριακού profile παιδιών με Διαταραχή του Φάσματος του Αυτισμού και συσχέτισή του με τομείς λειτουργικότητας του παιδιού και ποιότητα ζωής γονέων. Υπεύθυνη: **Παπανικολάου Κ.** Συνεργάτες: **Μικέλλη Α.**
4. Μελέτη αξιοπιστίας και εγκυρότητας της ημιδομημένης ψυχιατρικής συνέντευξης για παιδιά και εφήβους K-SADS-PL σε ελληνικό πληθυσμό. Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική. Υπεύθυνος: **Κολαΐτης Γερ.** Συνεργάτες: **Μπελιβανάκη Μ.,** Κόρπα Τ.
5. Ψυχολογικές παράμετροι της προσωπικότητας των παιδιών με κοιλιοκάκη και των οικογενειών τους. Α΄ Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική – Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική. Υπεύθυνες: Ρώμα Ε., **Λιακοπούλου Μ.** Συνεργάτες: **Γιαννακόπουλος Γ.,** Χουλιάρας Γ.
6. Μελέτη ενδοκρινολογικών παραμέτρων σε παιδιά με διάχυτες διαταραχές της ανάπτυξης. Α΄ Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική. Υπεύθυνος: Χρούσος Γ. Συνεργάτης: **Παπανικολάου Κ.**
7. Μελέτη των ψυχοπαθολογικών χαρακτηριστικών παχύσαρκων παιδιών που προσέρχονται στα εξωτερικά ιατρεία του ΓΠ Νοσοκομείου Παίδων Αθηνών «Η Αγία Σοφία». Α΄ Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική – Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική. Υπεύθυνος: Χρούσος Γ. Συνεργάτης: **Παπανικολάου Κ.**
8. Μελέτη παραγόντων στρες σε γονείς με παιδιά με διάχυτες διαταραχές της ανάπτυξης. Σε συνεργασία με την Α΄ Παιδιατρική Κλινική και την Α΄ Ψυχιατρική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών. Συμμετέχουν από την Παιδοψυχιατρική Κλινική: **Κολαΐτης Γ., Παπανικολάου Κ.**
9. Ερευνητική μελέτη της επίδρασης της ποιότητας ζωής και της προσαρμοστικότητας της οικογένειας στην εμφάνιση ψυχοπαθολογικής συνοσηρότητας, σε παιδιά με επιληψία. Σε συνεργασία με τη Νευρολογική Κλινική του Νοσοκομείου Παίδων «Η Αγία Σοφία». Υπεύθυνοι: **Κολαΐτης Γ., Χαντζαρά Β.,** Κοβάνης Α., Σκιαδάς Κ, Θεοδώρου Β. Συμμετέχοντες: **Αντωνοπούλου Β.,** Αναγνώστου Δ., Βαλέττα Θ.

10. Διακλινική ερευνητική μελέτη των ψυχολογικών επιπτώσεων σε παιδιά με δερματολογικά νοσήματα. Σε συνεργασία με το Δερματολογικό Τμήμα του Νοσοκομείου Παιδών «Η Αγία Σοφία». Υπεύθυνες: Βάλαρη Μ., **Χαντζαρά Β.** Συνεργάτες: **Μπουρούς Γ.**, Αγγελή Α., **Ηλιάδου Α.**, Κτιστάκη Γ.
11. Ερευνητική μελέτη της ποιότητας ζωής και κατάθλιψης σε παιδιά και εφήβους με νευρομυικά νοσήματα. Υπεύθυνοι: **Χαντζαρά Β.**, **Κολαΐτης Γ.** Συμμετέχουσες: **Καλτσά Α.**, Καζαντζή Μ., Μπαρμπαρέσσου Χ., Τσίπου Χ.
12. Ερευνητική μελέτη της ψυχοπαθολογίας γονέων με παιδιά που πάσχουν από νευρομυικά νοσήματα και η οικογενειακή λειτουργικότητα. Υπεύθυνοι: **Χαντζαρά Β.**, **Κολαΐτης Γ.**, Συμμετέχουσες: **Καλτσά Α.**, Καζαντζή Μ., Μπαρμπαρέσσου Χ., Τσίπου Χ.

Συμμετοχή της Κλινικής σε Δίκτυα

1. Συμμετοχή της Κλινικής στο άτυπο Δίκτυο για την Πρόληψη της Κακοποίησης Παραμέλησης παιδιών, που έχει συσταθεί στο πλαίσιο της επιδημιολογικής μελέτης BECAN. Φορέας υλοποίησης: Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας (πρώην Διεύθυνση Οικογενειακών Σχέσεων), Κέντρο για την Μελέτη και την Πρόληψη της Κακοποίησης – Παραμέλησης των Παιδιών.
2. Συμμετοχή της Κλινικής, ως ιδρυτικό μέλος, στο Δίκτυο για την Καταπολέμηση και Πρόληψη του Σχολικού Εκφοβισμού και Βίας (Bullying) με πρωτοβουλία της Εταιρείας Ψυχοκοινωνικής Υγείας Παιδιού και Εφήβου (ΕΨΥΠΕ). Στο «Δίκτυο κατά της βίας στο σχολείο» συμμετέχουν επίσης ως ιδρυτικά μέλη, το Υπουργείο Παιδείας, η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, ο Συνήγορος του Πολίτη με την ιδιότητά του ως Συνήγορος του Παιδιού, το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, η Παιδοψυχιατρική Εταιρεία Ελλάδος-Ένωση Ψυχιάτρων Παιδιών και Εφήβων, το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών, το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, το Ελληνικό Τμήμα του IBBY - Κύκλος Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου. Πρόεδρος της Συντονιστικής επιτροπής: Ι. Τσιάντης, Αν. Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής (Ιδρυτική συνάντηση του δικτύου 14/10/2010).

Διδακτορικές Διατριβές σε Εξέλιξη με Συμμετοχή Μελών ΔΕΠ της Κλινικής στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή

1. Ι. Βάσση. Παράγοντες που συμβάλλουν στη διαμόρφωση του τρόπου ζωής και συμπεριφοράς Ελλήνων εφήβων. Πανελλήνια πληθυσμιακή μελέτη. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Χ. Μπακούλα, Ξ. Κρίκος, **Γ. Κολαΐτης**
2. Τ. Κόρπα. Μητρικό stress και ημερήσια διακύμανση κορτιζόλης παιδιών με ΔΕΠΥ. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: **Γ. Κολαΐτης**, Γ. Χρούσος, **Κ. Παπανικολάου**
3. Κ. Κωστάκου. Ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις σε παιδιά και εφήβους με κυστική ίνωση. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: **Γ. Κολαΐτης**, **Σ. Χριστογιώργος**, Χ. Μπακούλα-Τζουμάκα
4. Β. Λάγγαρη. Ψυχολογικές επιπτώσεις των διαταραχών του γεννητικού κύκλου και του γεννητικού συστήματος σε έφηβες. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Δ. Πλουμπίδης, Ε. Δεληγεώρογλου, **Σ. Χριστογιώργος** (ολοκληρώθηκε)
5. Β. Λεβεντάκου. Διαγνωστική εκτίμηση συμπτωμάτων κατάθλιψης και επιθετικότητας στους εφήβους από τα επίπεδα συγκέντρωσης κορτιζόλης. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Γ. Χρούσος, C. Richardson, **Κ. Παπανικολάου**
6. Π. Μάντη. Διαταραχές συναισθήματος και συμπεριφοράς παιδιών υπό χρόνια θεραπεία με κορτιζόνη. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Α. Μαγιάκου, Γ. Χρούσος, **Γ. Κολαΐτης** (στάδιο συγγραφής)
7. Μ. Μπελιβανάκη. Απόπειρες αυτοκτονίας σε παιδιά και εφήβους. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Ι. Τσιάντης, Δ. Αναγνωστόπουλος, **Σ. Χριστογιώργος**
8. Ξ. Μπιτούνη. Σωματική ανάπτυξη και ενδοκρινικό προφίλ παιδιών με αυτισμό ή άλλη διαταραχή του αυτιστικού φάσματος. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Γ. Χρούσος, Ξ. Κρίκος, **Κ. Παπανικολάου**
9. Α. Παραδεισιώτη. Συναισθηματικές και συμπεριφερειολογικές διαταραχές που προκαλεί το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού στα παιδιά και εφήβους από 11-14 χρονών. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: **Γ. Κολαΐτης**, **Σ. Χριστογιώργος**, Δ. Αναγνωστόπουλος

- 10.Ι. Σύρος. Κορτιζόλη σιέλου και ορού σε παιδιά και εφήβους με διαταραχές κατάθλιψης. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: **Γ. Κολαΐτης**, Γ. Χρούσος, **Σ. Χριστογιώργος**
- 11.Α. Τσιάντης. Ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις στα παιδιά από την πολλαπλή σκλήρυνση πάσχοντος γονέα. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Γ. Χρούσος, Κ. Βουμβουράκης, **Σ. Χριστογιώργος**
- 12.Α. Χάρη. Η μελέτη του εκφραζόμενου συναισθήματος στις μητέρες παιδιών και νεαρών εφήβων με κατάθλιψη σε σχέση με την πορεία της θεραπείας τους. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Ι. Τσιάντης, Δ. Πλουμπίδης, **Σ. Χριστογιώργος**
- 13.Μ. Καζαντζή. Κατάθλιψη, ψυχοσωματικά προβλήματα και ποιότητα ζωής σχετιζόμενη με την υγεία στα παιδιά 7-11 ετών στην Ελλάδα με τη χρήση της κλίμακας Children's Depression Inventory (CDI). Έλεγχος των ψυχομετρικών ιδιοτήτων της κλίμακας CDI στον γενικό πληθυσμό και σε παιδιά με χρόνια νόσημα. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: **Σ. Χριστογιώργος**, **Γ. Κολαΐτης**, Ι. Τούντας
- 14.Π. Κτενά. Διερεύνηση της αντίδρασης και της προσαρμογής της οικογένειας στη διάγνωση των νεοπλασματικών παθήσεων της παιδικής ηλικίας. Αξιολόγηση της διαδικασίας προσαρμογής και κατηγοριοποίηση των οικογενειών με βάση ψυχοκοινωνικούς παράγοντες κινδύνου. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής Επιτροπή: Μ. Μοσχόβη, **Γ. Κολαΐτης**, Ε. Λαγκώνα
- 15.Α. Παλίλη. Ελλειμματική Προσοχή, Υπερκινητικότητα, Παρορμητικότητα: συχνότητα και ενεχόμενοι παράγοντες σε παιδιά ηλικίας 7 και 18 ετών. Πανελλήνια Μελέτη. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής Επιτροπή: Χ. Μπακούλα, Ε. Λαγκώνα, **Γ. Κολαΐτης**
- 16.Κ. Στεφάνου. Μελέτη αποκλίσεων συναισθήματος και συμπεριφοράς τέκνων γυναικών με καρκίνο μαστού. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής Επιτροπή: Γ. Ζωγράφος, **Γ. Κολαΐτης**, Γ. Βασιλαματζής
- 17.Α. Σκούλικα. Αναγωγή των διαταραχών ανάπτυξης του λόγου νηπίων σε ψυχολογικά χαρακτηριστικά με έμφαση στην προβληματική του συμβολισμού. Τριμελής Επιτροπή: Γ. Κολαΐτης, **Ν. Τζαβάρας**, Μ. Σαμακουρή

Διπλωματικές Εργασίες

1. Αγαπηδάκη Ειρ. Σχεδιασμός, Υλοποίηση, Αξιολόγηση: Παρέμβαση δευτερογενούς πρόληψης βασισμένης στο Μοντέλο πεποιθήσεων για την υγεία σε Έλληνες Παιδιάτρους της Αττικής, με στόχο τη βελτίωση της ανίχνευσης της κατάθλιψης στις μητέρες. ΠΜΣ «Προαγωγή και Αγωγή Υγείας», Ιατρική Σχολή και Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής & Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής Επιτροπή: Ι. Τούντας, **Γ. Κολαΐτης, Σ. Χριστογιώργος**
2. Αγγελίδου Π. «Δεν φοβάμαι τον κακό λύκο». Παρέμβαση σε μαθητές Α΄ και Β΄ Δημοτικού για την αναγνώριση, κατανόηση και διαχείριση των φόβων τους στο σχολικό περιβάλλον. Τριμελής Επιτροπή: **Γ. Κολαΐτης, Σ. Χριστογιώργος, Ε. Λαζαράτου**
3. Αλμπάνης Β. Προαγωγή ψυχικής υγείας και πρόληψη της υποτροπής την περίοδο της θεραπευτικής και μεταθεραπευτικής διαδικασίας σε χρήστες ναρκωτικών ουσιών. ΠΜΣ «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας – Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Επιβλέπων: **Γ. Κολαΐτης**
4. Γκουγκούμη Μ. Ο σχολικός εκφοβισμός σε μαθητές Δημοτικού σχολείου και η συσχέτιση με το υποστηρικτικό δίκτυο φίλων και την αντίληψη της έννοιας της συγγνώμης. ΠΜΣ «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας – Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Επιβλέπουσα: Μ. Τζινιέρη – Κοκκώση
5. Δεμερτζή Αικ. Συννοσηρότητα επιληψίας και ψυχιατρικών διαταραχών στη παιδική και εφηβική ηλικία. ΠΜΣ «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας – Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Επιβλέπων: **Γ. Κολαΐτης**. Μέλος τριμελούς επιτροπής: **Κ. Παπανικολάου**
6. **Καΐσαρη Π.** Αξιολόγηση παρέμβασης για τη διατήρηση των αλλαγών στο τρόπο ζωής και στο βάρος σε υπέρβαρα και παχύσαρκα παιδιά. ΠΜΣ «Εφαρμοσμένη Διαιτολογία – Διατροφή», Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Μέλος τριμελούς επιτροπής: **Κ. Παπανικολάου**
7. Κοττορού Δ. Σχολική άρνηση – Ψυχοκοινωνική προσέγγιση. Βιβλιογραφικά δεδομένα και Κλινικοί προβληματισμοί. ΠΜΣ «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας – Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής Επιτροπή: **Γ. Κολαΐτης, Σ. Χριστογιώργος, Κ. Παπανικολάου**

8. Ντρε Β. Διερεύνηση επιβάρυνσης, αναγκών και ποιότητα ζωής (ΠΖ), οικογενειών με μέλος με διαταραχή αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ). ΠΜΣ «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας – Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Επιβλέπων: **Γ. Κολαΐτης** Μέλος τριμελούς επιτροπής: **Κ. Παπανικολάου**
9. Παπαδοφραγκάκη Α. Πρώιμη πρόληψη στην προσχολική ηλικία για τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών (ναρκωτικά, αλκοόλ, καπνός). Σχεδιασμός παρέμβασης με στόχο την ευαισθητοποίηση και την καλλιέργεια κοινωνικών δεξιοτήτων. ΠΜΣ «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας – Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Επιβλέπουσα: Μ. Τζινιέρη – Κοκκώση
10. Παρασχάκης Α. Συγκριτική μελέτη χαρακτηριστικών ποιότητας ζωής και γενικής υγείας σε δείγμα εθελοντών και μη-εθελοντών στον Ελληνικό χώρο. ΠΜΣ «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας – Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Επιβλέπων: **Γ. Κολαΐτης**
11. Παχή Α. Ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά και ο ρόλος της οικογενειακής υποστήριξης σε ασθενείς με βρογχικό άσθμα. ΠΜΣ «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας – Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Επιβλέπων: **Γ. Κολαΐτης**
12. Πολάκη Ο. Απόπειρες αυτοκτονίας στην εφηβεία: Βιβλιογραφικά δεδομένα και παρουσίαση Κλινικών περιπτώσεων. ΠΜΣ «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας – Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής Επιτροπή: **Γ. Κολαΐτης**, Β. Κονταξάκης, **Σ. Χριστογιώργος**
13. Πολίτης Ν.Μ. Οι ψυχιατρικές επιπτώσεις του τραυλισμού. ΠΜΣ «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας – Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής Επιτροπή: Μ. Μαλλιώρη, Ε. Τσάλτα, **Σ. Χριστογιώργος**
14. Ρεματά Ε. Η επίδραση της επαγγελματικής εξουθένωσης (Burn out) στην ποιότητα ζωής νοσηλευτικού προσωπικού ψυχικής υγείας. ΠΜΣ «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας – Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Επιβλέπων: **Γ. Κολαΐτης**
15. Τερίκογλου Α. Κατάθλιψη και άγχος στους γονείς που παραπέμπουν τα παιδιά τους σε παιδοψυχιατρικές υπηρεσίες. ΠΜΣ ειδίκευσης στην Κλινική Ψυχολογία, ΕΚΠΑ, Τομέας Ψυχολογίας. Επιβλέπουσα: Α. Κανελλοπούλου

Δημοσιεύσεις

Περιλαμβάνονται άρθρα σε περιοδικά, κεφάλαια σε βιβλία, περιλήψεις σε πρακτικά ελληνικών και διεθνών συνεδρίων και μονογραφίες. Οι συγγραφείς - μέλη της Κλινικής επισημαίνονται με έντονα γράμματα.

A. Ξενόγλωσσες Δημοσιεύσεις

A1. Πλήρεις δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά

1. Anney RJ, Kenny EM, O'Dushlaine C, Yaspan BL, ... **Papanikolaou K**, et al Eur J Hum Genet. Gene-ontology enrichment analysis in two independent family-based samples highlights biologically plausible processes for autism spectrum disorders (accepted)
2. Anney R, Klei L, Pinto D, ... **Papanikolaou K**, et al. Hum Mol Genet. (2010). A genome-wide scan for common alleles affecting risk for autism. *Hum Mol Genet*, 15;19 (20):4072-82
3. Athanassiadou E., **Giannakopoulos G.**, **Kolaitis G.**, Tsiantis J., **Christogiorgos S.**, (2011) Preparing the child facing surgery: the use of play therapy. *Psychoanalytic Social Work* (accepted)
4. **Christogiorgos S.**, Stavrou E., Widdershoven-Zervaki M. A., Tsiantis J. (2010). Brief psychotherapy in adolescent depression: two case studies. *Psychoanalytic Psychotherapy*, 24, 262-278
5. **Christogiorgos S.**, Vassilopoulou V., Florou A., Xydou V., Douvou M., Vgenopoulou S., Tsiantis J. (2010). Telephone counseling with adolescents and countertransference phenomena: Particularities and challenges. *British Journal of Guidance & Counselling*, 38, 313-325
6. Holt R, Barnby G, Maestrini E, Bacchelli E, Brocklebank D, Sousa I, Mulder EJ, Kantojärvi K, Järvelä I, Klauck SM, Poustka F, Bailey AJ (2010). Linkage and candidate gene studies of autism spectrum disorders in European populations. Monaco AP; EU Autism MOLGEN Consortium. *Eur J Hum Genet*. 18(9):1013-9.
7. **Kolaitis G.**, **Giannakopoulos G.**, **Liakopoulou M.**, Pervanidou, **P.**, **Charitaki S.**, Mihas, C., Ferentinos, S., Papassotiriou, I., Chrousos, G.P., Tsiantis, J. (2011). Predicting pediatric posttraumatic stress disorder after road traffic accidents: the role of parental psychopathology. *Journal of Traumatic Stress*, 24, 414-421
8. **Kolaitis G.**, Fissas C., **Christogiorgos S.**, Asimopoulos H., Tsiantis A., Tsiantis J., (2010). Patterns of Child and Adolescent Mental Health in Greece. *The International Journal of Mental Health Promotion*, 12: 58-64

9. **Kolaitis, G., Giannakopoulos, G.,** Mihas, C., **Ntre, V., Moulla, E., Sotiropoulou, E., Pafli, K., Argyrou, K., Kotsirilou, K.,** Leventakou, V., Assimopoulos, H., Tsiantis, J., Tomaras, V., Tzavara, C. (2011). Symptoms of posttraumatic stress, depression and anxiety among youths exposed to a massive fire disaster in Greece. *British Journal of Medicine and Medical Research*,1, 320-332
10. **Liakopoulou M., Korlou S.,** Sakellariou K., Kondyli V., Kapsimali E., Sarafidou J., Anagnostopoulos D. (2010). The Psychopathology of parents of children and adolescents with Obsessive-Compulsive Disorder. *Psychopathology*, 43, 209-215
11. Palili A., **Kolaitis G.,** Vassi I., Veltsista A., Bakoula C., Gika A. (2010). Inattention, hyperactivity, impulsivity: Epidemiology and correlations. A nationwide Greek study from birth to 18 years. *Journal of Child Neurology* 26 (2):199-204)
12. Parr JR, Le Couteur A, Baird G, Rutter M, Pickles A, Fombonne E, Bailey AJ (2011). Early developmental regression in autism spectrum disorder: evidence from an international multiplex sample. International Molecular Genetic Study of Autism Consortium (IMGSAC) Members. *J Autism Dev Disord*, 41(3):332-40.
13. Pervanidou P., **Kolaitis G.,** Chrousos G. P. (2010). Neurobiology of Post-Traumatic Stress Disorder in childhood and adolescence. In: *Neurobiology of Post-Traumatic Stress Disorder* (Eds Sher L, Vilens A). New York: Nova Science Publishers
14. Pinto D., Pagnamenta A. T., Klei L., Anney R., Merico D., **Papanikolaou K.,** et al. (2010). Functional impact of global rare copy number variation in autism spectrum disorders. *Nature*, 466, 368-372
15. Puras D., **Kolaitis G.,** Tsiantis J. (2010). Child and Adolescent Mental Health in the Enlarged European Union: Overview of the CAMHEE Project. *The International Journal of Mental Health Promotion*, 12:3-9
16. **Skoulika A.** (2010). La constitution des zones erogenes, leur dysfonctionnement et les processus de leur reparation. *Revue Francaise de Psychanalyse*, 5, 1575-1581
17. Tountas Y., **Giannakopoulos G.,** Dimitrakaki C., Papadopoulou K., Tzavara C. The Strengths and Difficulties Questionnaire: Evidence for its psychometric properties in a Greek sample of adolescents and their parents. *School Psychology International* (in press)
18. Triantafyllou K., Cartwright-Hatton S., Korpa T., **Kolaitis G.,** Barrowclough C. Catastrophic worries in mothers of adolescents with internalizing disorders. *British Journal of Clinical Psychology* (accepted)
19. Tsiantis J. Puras D., **Kolaitis G.** Child and Adolescent Mental Health in the Enlarged European Union: Overview of the CAMHEE Project. Conclusion. *The International Journal of Mental Health Promotion*, 12: 65-66

20. **Varela M, Liakopoulou M, Alexiou A, G, Pitsouni D, Alevizopoulos A. G,** “Presurgical Neuropsychological and Behavioural Evaluation of Children with Posterior Fossa Tumors”, *Journal of Neurosurgery: Pediatrics* (in press)

A2. Δημοσιευμένες περιλήψεις εργασιών σε πρακτικά διεθνών συνεδρίων

1. **Antonopoulou V., Karavia S., Hantzara V., Kolaitis G.** (2011). Psychiatric comorbidity in children and adolescents with epilepsy and its interaction with illness and family related factors: a Greek study. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 20 (Suppl. 1), 206
2. **Charitaki, S., Giannakopoulos, G., Liakopoulou, M.,** Pervanidou, P., Chrousos, G., **Kolaitis, G.,** Tsiantis, J. (2011). Predicting posttraumatic stress disorder in child and adolescent victims of road traffic accidents. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 20 (Suppl. 1), 74
3. **Giannakopoulos, G, Charitaki, S., Kotzia, T., Kolaitis, G.** (2011). Aripiprazole in adolescents with intellectual disabilities and schizophrenia: a case report. *European Psychiatry*, 26 (Suppl. 1), 271
4. **Giannakopoulos, G., Ntre, V., Moulla, V.,** Tzavara, C., Tomaras, V., **Kolaitis, G.** (2011). Posttraumatic stress, depression and anxiety in children and adolescents following a massive fire disaster: prevalence and related factors. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 20 (Suppl. 1), 74-75
5. **Kaltsa A., Hantzara V.,** Barbaresou C., Tsipou H., **Kolaitis G.** (2011). Impact of neuromuscular diseases upon health-related quality of life of children and adolescents: a Greek cross-sectional study. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 20 (Suppl. 1), 206
6. Kapoulas G., **Moulla V., Kotzia T., Charitaki S., Kolaitis G.** (2011). Addressing childhood trauma during inpatient psychiatric treatment for obsessive-compulsive disorder: a case report. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 20 (Suppl. 1), 156
7. **Kolaitis G.,** Fissas K., Tsiantis J. (2011). Child and Adolescent Mental Health Care in Greece: results from the CAMHEE Project. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 20 (Suppl. 1), 163
8. **Kolaitis G.** (2011). Posttraumatic stress disorder in children and adolescent exposed to different traumatic situations: review of recent studies. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 20 (Suppl. 1), 75
9. **Kolaitis G.,** Palili A. (2011). Symptoms of inattention and impulsivity: epidemiology and correlations, Results from a Greek Birth cohort up to 18 years. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 20 (Suppl. 1), 56

10. **Kolaitis G.** (2011). Posttraumatic stress symptoms in children and adolescent exposed to different traumatic situations: results from three Greek studies. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 20 (Suppl. 1), 76
11. **Kotzia T., Belivanaki M.,** Tsiantis J., **Kolaitis G.** (2011). Post-traumatic stress disorder in child and adolescent psychiatric inpatients. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 20 (Suppl. 1), 75
12. **Liakopoulou, M.,** Chouliaras, G., **Korlou, S., Giannakopoulos, G., Hantzara, V.,** Margoni, D., Panagiotou, I., Roma, E. (2011). Psychological and psychosocial aspects in the course of Inflammatory Bowel Disease in children and adolescents. *European Child and Adolescent Psychiatry*, 20 (Suppl. 1), 190-191
13. **Papanikolaou K.,** Pehlivanidis A., Giouroukou E., Giachni A., **Efthimiadi M., Dre V., Mikelli A., Giannopoulou S., Arabatzi M.,** Galanopoulos A., **Kolaitis G.** (2011). Co-occurrence of autism spectrum disorders and attention deficit an hyperactivity disorder symptomatology in youngsters and adults. *European Child and Adolescent Psychiatry* 20 (Sup1) : 143

A3. Κεφάλαια σε συγγράμματα

1. **Christogiorgos S.,** Stavrou E., Widdershoven-Zervaki M-A., Tsiantis J (2011). Brief psychodynamic psychotherapy in adolescent depression: two case studies. In: Trowell J with Miles G (Eds.) *Childhood Depression- A Place for Psychotherapy*. London: Karnac, 89-109
2. **Kolaitis G.,** Pomini V., Tomaras V., Maratos O., **Layiou-Lignos E.,** Tsiantis J. (2011). Psychodynamic and family psychotherapy for young people with major depression: preliminary findings on their psychosocial adjustment. In: Trowell J with Miles G (Eds.) *Childhood Depression- A Place for Psychotherapy*. London: Karnac, 221-225

B. Ελληνικές Δημοσιεύσεις

B1. Πλήρεις δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά

1. Βαρτζόπουλος Ι., Κοντός Ι., **Σκούλικα Α.** Σχόλια στο «Μαθαίνοντας από την εμπειρία, W. Bion». Αθήνα: Εκδ. Μετα (υπό δημοσίευση)
2. **Βούρδας Α.**, Γιαννοπούλου Ι. (2010). Παραβατικότητα ανηλίκων, ικανότητα για καταλογισμό, επικινδυνότητα. Στο: «Ψυχιατροδικαστική Παιδιών και Εφήβων», Γιαννοπούλου, Ι., Δουζένη, Α., Λύκουρα, Ε. (επιμ. εκδ.). Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Πασχαλίδη, σελ. 231-244
3. **Βούρδας Α.** (2010). Σύνταξη παιδοψυχιατρικής πραγματογνωμοσύνης. Στο: «Ψυχιατροδικαστική Παιδιών και Εφήβων», Γιαννοπούλου, Ι., Δουζένη, Α., Λύκουρα, Ε. (επιμ. εκδ.). Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Πασχαλίδη, σελ. 49-56
4. **Βούρδας Α.** Η υπόθεση “Outreau” και διδάγματα για την Ελληνική Πραγματικότητα. Ψυχιατροδικαστική, Εξαμηνιαίο Newsletter του Κλάδου Ψυχιατροδικαστικής της ΕΨΕ, 2, 2
5. **Κολαΐτης Γ.**, Τσιάντης Ι. (2010). Συγκρουσιακά διαζύγια: Εκδηλώσεις και επιπτώσεις στα παιδιά. Στο: «Τιμητικός τόμος Καθηγήτριας Εγκληματολογίας Κ. Σπινέλλη». Αθήνα, Κομοτηνή: Σάκκουλας, σελ. 883-892
6. **Κολαΐτης Γ.** (2010). Παιδοψυχιατρική πραγματογνωμοσύνη στην περίπτωση αποζημίωσης – Αξιολόγηση των επιπτώσεων μετά από τραυματικό γεγονός. Στο: «Ψυχιατροδικαστικά θέματα στην Παιδοψυχιατρική», Γιαννοπούλου Ι., Δουζένης Α, Λύκουρας Ε. (επιμ. έκδ.). Αθήνα: Πασχαλίδης, σελ. 209-216
7. **Κολαΐτης Γ.** (2010). Συνέπειες του μετατραυματικού στρες στο παιδί και στον έφηβο. Στο: «Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου», Αναγνωστόπουλος Δ., Παπαγεωργίου-Βασιλοπούλου Α. (επιμ. έκδ.). Αθήνα: Εκδόσεις ΒΗΤΑ, σελ. 429-440
8. **Κολαΐτης Γ.** (2010). Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας για Παιδιά και Εφήβους: Μια παραμελημένη προτεραιότητα. Στο: «Η Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα: Ανάγκες-Προτάσεις-Λύσεις», Σακέλλης Γ. (επιμ. έκδ.). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα, σελ. 25-30
9. **Κολαΐτης Γ.** Επιπτώσεις των φυσικών καταστροφών στην ψυχολογική επάρκεια και την ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων. Στο: «Αντιξοότητες και γεγονότα ζωής στα παιδιά και τους εφήβους», Μόττη-Στεφανίδη Φ. (επιμ. εκδ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα (υπό έκδοση)
10. **Κολαΐτης Γ.**, Γιαννακόπουλος Γ. (2011). Μετατραυματικό Στρες και τροχαία ατυχήματα. Παιδιατρική 74: 63-68

11. **Λιακοπούλου Μ**, «Η Ιδεοψυχαναστική διαταραχή σε παιδιά και εφήβους και η δια-βίου συνέχειά της». Ψυχιατρική (υπό δημοσίευση)
12. **Φαρμακοπούλου Ι, Χαντζαρά Β, Κολαΐτης Γ, Λιακοπούλου Μ (2011)**. Κοινωνική φροντίδα ή χαμένη Ατλαντίδα; Οδοιπορικό παιδιών από την απομάκρυνση από το οικογενειακό τους περιβάλλον μέχρι την τελική αποκατάσταση τους- Προβληματισμοί και προτάσεις κοινωνικής πολιτικής. Κοινωνική Εργασία (υπό δημοσίευση)

B2. Δημοσιευμένες περιλήψεις εργασιών σε πρακτικά ελληνικών συνεδρίων

1. **Κολαΐτης Γ**. Ψυχοκοινωνική έκβαση ψυχοθεραπευτικών προσεγγίσεων για παιδιά και εφήβους με κατάθλιψη. Παιδοψυχιατρική (1) σελ. 69
2. **Λάγιου – Λιγνού Ε**. (2011). Εποπτεία: Απαραίτητο συμπλήρωμα του εγχειριδίου Ψυχοθεραπείας. Παιδοψυχιατρική (1) σελ. 69
3. Παρασχάκης Α, Μίχας Κ., Αποστολοπούλου Β., Κοκκώση Μ., **Κολαΐτης Γ**. (2011) Συγκριτική αξιολόγηση χαρακτηριστικών ποιότητας ζωής και γενικής υγείας σε δείγμα εθελοντών και «κοινών» αιμοδοτών. Παιδοψυχιατρική (1) σελ. 234

B3. Κεφάλαια σε βιβλία

Κολαΐτης Γ. (2010). Συνέπειες του μετατραυματικού στρες στο παιδί και στον έφηβο. Στο: Αναγνωστόπουλος Δ., Παπαγεωργίου-Βασιλοπούλου Α. (επιμ. εκδ.) Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου. Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα, σελ. 429-440

Κολαΐτης Γ., Τσιάντης Ι. (2011). Ηθική, δεοντολογία και δικαιώματα σε θέματα ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων στην Ελλάδα. Στο: (Επιμ.: Φ. Παναγοπούλου-Κουτνατζή) Ηθική και Δεοντολογία της Υγείας “Liber amicorum”. Ε. Βαλάσση – Αδάμ. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδης

Κολαΐτης Γ, Χριστογιώργος Σ, Λαζαράτου Ε. Διαταραχές άγχους και διάθεσης κατά την παιδική και εφηβική ηλικία. Στο: Παπαδημητρίου ΓΝ, Λιάππας Ι, Λύκουρας Ε. (Επιμ. Έκδ.) Σύγχρονη Ψυχιατρική. Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα (υπό έκδοση)

Κολαΐτης Γ. Αυτοκτονικότητα στην παιδική και εφηβική ηλικία. Στο: Κονταξάκης Β, Λύκουρας Ε. (Επιμ. Έκδοσης) Αυτοκαταστροφική συμπεριφορά. Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα (υπό έκδοση)

Κατσά Α, Κολαΐτης Γ. Διαταραχές άγχους και διάθεσης σε παιδιά και εφήβους. Στο: Χρούσος Γ, Περβανίδου Π. (Επιμ. Έκδοσης) Αναπτυξιακή και Συμπεριφορική Παιδιατρική. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδης (υπό έκδοση)

Λάγιου-Λιγνού Ε. (2011). Η μέθοδος της ψυχαναλυτικής παρατήρησης βρέφους: Η εκ του σύνεγγυς παρατήρησηση. Στο: **Ε. Λάγιου-Λιγνού**, Λ. Αναγνωστάκη, Μ. Μαραγκίδη, Α. Μπαρτζώκη, Μ. Τσελίκια, Σ. Χασιλίδη (επιμ. εκδ.) Παρατηρώντας το βρέφος: Η μέθοδος της ψυχαναλυτικής παρατήρησης βρέφους. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη, σειρά Ψυχανάλυση, σελ. 27-47

Χριστογιώργος Σ., Χαριτάκη Σ. (2010) Σχολική φοβία – Σχολική άρνηση στο παιδί και τον έφηβο. Στο: Αναγνωστόπουλος Δ., Παπαγεωργίου-Βασιλοπούλου Α. (επιμ. εκδ.) Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου. Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα, σελ. 419-427.

Ανακοινώσεις και Εισηγήσεις

Οι εισηγητές-μέλη της Κλινικής επισημαίνονται με έντονα στοιχεία.

Α. Συμμετοχή σε Διεθνή Συνέδρια

1. **Antonopoulou V., Karavia S., Hantzara V., Kolaitis G.** «Psychiatric comorbidity in children and adolescents with epilepsy and its interaction with illness and family related factors: a greek study» 14th International Congress of ESCAP-European Society for Child and Adolescent Psychiatry (Helsinki, Finland, 11-15/06/2011)
2. **Charitaki S.** Predicting posttraumatic stress disorder in child and adolescent victims of road traffic accidents. 14th International Congress of ESCAP-European Society for Child and Adolescent Psychiatry (Helsinki, Finland, 11-15/06/2011) (εισήγηση σε parallel session, chair: **Kolaitis G.**)
3. **Christogiorgos S.** Συντονισμός στρογγυλής τράπεζας με τίτλο: “From baby to adolescent: The intersubjective dimension in observation and clinical practice”. International Congress of International Federation of Psychoanalytic Societies: «The Intrapsychic and the Intersubjective in contemporary Psychoanalysis» (Athens, Greece, 20-23/10/2010)
4. **Diamantis A., Apostola X., Hantzara V., Korlou S., Layiou-Lignos E., Makris A., Panits N., Christogiorgos S.** «Psychodynamic Psychotherapy Unit for children and adolescents in the public sector: Problems and prospects», International Congress of International Federation of Psychoanalytic Societies: «The Intrapsychic and the Intersubjective in contemporary Psychoanalysis» (Athens, Greece, 20-23/10/2010)
5. **Giannakopoulos G.** Posttraumatic stress depression and anxiety in children and adolescents following a massive fire disaster: Prevalence and related factors. 14th International Congress of ESCAP-European Society for Child and Adolescent Psychiatry (Helsinki, Finland, 11-15/06/2011) (εισήγηση σε parallel session, chair: **Kolaitis G.**)

6. **Hantzara V.**, Selective Mutism: «Aggressiveness and Silence» International Congress of International Federation of Psychoanalytic Societies: «The Intrapsychic and the Intersubjective in contemporary Psychoanalysis» (Athens, Greece, 20-23/10/2010)
7. **Kaltsa A., Hantzara V.,** Barbaresou C., Tsipou H., **Kolaitis G.** «Impact of neuromuscular diseases upon health related quality of life of children and adolescents: a greek cross-sectional study» 14th International Congress of ESCAP-European Society for Child and Adolescent Psychiatry (Helsinki, Finland, 11-15/06/2011)
8. **Kolaitis G.** Paediatric symptoms of special interest for the child psychiatrist. 1st Joint Conference of the Hellenic College of Pediatrics and the Royal Society of Medicine (Athens, 27-28/05/2011) (moderator and speaker)
9. Palili A., **Kolaitis G.** “Symptoms of inattention, hyperactivity and impulsivity: epidemiology and correlations. Results from a Greek birth cohort up to 18 years”, 14th International Congress of ESCAP-European Society for Child and Adolescent Psychiatry (Helsinki, Finland, 11-15/06/2011) (εισήγηση σε parallel session, chairs: **Kolaitis G.,** Latva R.)
10. **Kolaitis G.** Post-traumatic Stress Symptoms in children and adolescents exposed to different traumatic situations: Results from three Greek studies. 14th International Congress of ESCAP-European Society for Child and Adolescent Psychiatry (Helsinki, Finland, 11-15/06/2011) (εισήγηση σε parallel session, chair: **Kolaitis G.**)
11. **Kolaitis G.** Posttraumatic Stress Disorder in Children and Adolescents Exposed to Different Traumatic Situations: A Review of Recent Studies. 14th International Congress of ESCAP-European Society for Child and Adolescent Psychiatry (Helsinki, Finland, 11-15/06/2011) (εισήγηση σε parallel session, chair: **Kolaitis G.**)
12. **Kolaitis G.** Post-traumatic Stress Symptoms in Children and Adolescents Exposed to Different Traumatic Situations: Results from three Greek studies. 14th International Congress of ESCAP-European Society for Child and Adolescent Psychiatry (Helsinki, Finland, 11-15/06/2011) (εισήγηση σε parallel session, chair: **Kolaitis G.**)
13. **Kolaitis G.,** Vasiloudis G., Prevalence of ADHD in children with traumatic dental injuries Congress Interdisciplinary Approach to Paediatric Dentistry, (Athens, 15-18/06/2011) (Αναρτημένη ανακοίνωση)
14. **Kolaitis G.** “The children of high conflict divorces: a Greek experience” 13th Greek/Australian International Legal & Medical Conference (Kos, Greece, 29/05- 04/06/2011)
15. **Kolaitis G.** WHO Regional Office for Europe Conference Better health, better lives: children and young people with intellectual disabilities and their families (Bucharest, Romania, 26-27/11/2010)

16. **Kotzia Th.** Post-traumatic Stress Disorder in Child and Adolescent Psychiatric Inpatients. 14th International Congress of ESCAP-European Society for Child and Adolescent Psychiatry (Helsinki, Finland, 11-15/06/2011) (εισήγηση σε parallel session, chair: **Kolaitis G.**)
17. **Layiou-Lignos E., Diamantis T.** Emotional availability and intersubjective experience. The Intrapsychic and the Intersubjective in Contemporary Psychoanalysis. International Federation of Psychoanalytic Societies. 16th International Forum of Psychoanalysis (Athens, Greece, 20-23/10/2010)
18. **Layiou-Lignos E.** Observing, connecting, containing...The Tavistock Model of Psychoanalytic Work wit Parents, Infants & Young Children. International Five-Day Course (London, 25-31/03/2011).
19. **Layiou-Lignos E.** Infant Observation Small Group Discussion, Teaching Infant Observation Today. 6th international Conference for Teachers of Infant and Young Child Observation (London, 01-03/09/2011)
20. **Liakopoulou M., Chouliaras G., Giannakopoulos G., Korlou S., Hatzara V., Margoni D., Panagiotou I., Roma E.** «Psychological and psychosocial aspects in the course of inflammatory bowel disease in children and adolescents». 14th International Congress of ESCAP-European Society for Child and Adolescent Psychiatry (Helsinki, Finland, 11-15/06/2011)
21. **Papanikolaou K., Pehlivanidis A., Giouroukou E., Giachni A., Efthimiadi M., Ntre V., Mikelli A., Giannopoulou S., Arabatzi M., Galanopoulos A., Kolaitis G.** Co-occurrence of autism spectrum disorders and attention deficit an hyperactivity disorder symptomatology in youngsters and adults. 14th International Congress of ESCAP-European Society for Child and Adolescent Psychiatry (Helsinki, Finland, 11-15/06/2011)

B. Συμμετοχή σε Ελληνικά Συνέδρια, Ημερίδες κ.ά.

1. Αμπατζόγλου Γ., Αναγνωστόπουλος Δ., Γκιουζέπας Ι., Ζηλίκης Ν., Κατσικάρου Σ., **Κολαΐτης Γ.**, Κουμούλα Α., Μαυρέας Β., Τσιάντης Ι., Από το Ψυχαργώ Α και Β στο Γ: Καυτές εκκρεμότητες για το σήμερα και το αύριο της Παιδοψυχιατρικής. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)
2. **Αντωνοπούλου Β., Χαντζαρά Β., Ηλιάδου Α., Ζαχαράκι Ε, Κοβάνης Π., Μανιάτης Δ., Μανωλέσου Σ., Καλτσά Α., Κολαΐτης Γ.** «Ο ρόλος της διασυνδευτικής παιδοψυχιατρικής ομάδας στην έγκαιρη ανίχνευση και αντιμετώπιση παιδοψυχιατρικών διαταραχών σε παιδιά με νευρολογική σημειολογία» 5^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο «Η παιδοψυχιατρική στο γενικό νοσοκομείο: Διασυνδευτική Παιδοψυχιατρική» (Ιωάννινα, 30-31/10/2010)

3. **Αραμπατζή Μ., Σκούλικα Α., Παναγιωτίδου Γ., Δούρβα Α.,** Αρβανίτη Π., Τερίκογλου Λ., Σελιώτη Κ., Πανοπούλου Γ. Παρουσίαση σε ομάδα εργασίας με θέμα: «Σφαιρική παιδοψυχιατρική εκτίμηση παιδιών 2-4 ετών με διαταραχές του λόγου» με θέμα: «Διαταραχές του λόγου σε παιδιά 2-4 ετών» 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)
4. Αρβανίτη Π., **Αραμπατζή Μ., Σκούλικα Α., Παναγιωτίδου Γ., Δούρβα Α.,** Τερίκογλου Λ., Σελιώτη Κ., Πανοπούλου Γ. Παρουσίαση σε ομάδα εργασίας με θέμα: «Σφαιρική παιδοψυχιατρική εκτίμηση παιδιών 2-4 ετών με διαταραχές του λόγου» με θέμα: «Αποτελέσματα της σφαιρικής παιδοψυχιατρικής εκτίμησης παιδιών 2-4 ετών με διαταραχές του λόγου» 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)
5. Αρμενάκα Μ., **Μουλλά Β., Κοτζιά Θ., Χαριτάκη Σ., Κολαΐτης Γ.** Η διαγνωστική και θεραπευτική συμβολή της Μονάδας Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας του Νοσ. Παιδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ» σ'ένα σύνθετο περιστατικό συννοσηρότητας. 5^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Διασυνδεδετικής Παιδοψυχιατρικής (Ιωάννινα, 30-31/10/10)
6. **Βούρδας Α.** Διαταραχή συμπεριφοράς ανηλίκων και θεραπευτικά προγράμματα εκπαίδευσης γονέων. Ημερίδα με θέμα: «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων» Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (Αθήνα, 25/02/2011)
7. Γκουγκούμη Μ., Κοκκώση Μ., Γιαννακοπούλου Δ., **Κολαΐτης Γ.,** Παπαδημητρίου Γ.Ν., Σχολικός Εκφοβισμός και Κατάθλιψη. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)
8. **Ηλιάδου Α., Χαντζαρά Β., Μανωλέσου Σ., Ζαχαράκι Ε., Σωτηροπούλου Α., Γούλα Γ., Καλτσά Α., Κολαΐτης Γ.** Τροχαία ατυχήματα στο Γενικό Παιδιατρικό Νοσοκομείο: Ο ρόλος της Διασυνδεδετικής Παιδοψυχιατρικής. 5^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Διασυνδεδετικής Παιδοψυχιατρικής (Ιωάννινα, 30-31/10/10)
9. **Καλτσά Α., Χαντζαρά Β., Μανιάτης Δ., Ζαχαράκι Ε., Σωτηροπούλου Α., Κολαΐτης Γ.** Ο ρόλος της Διασυνδεδετικής Παιδοψυχιατρικής Ομάδας στην Μονάδα Νευρομυϊκών Νοσημάτων. 5^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Διασυνδεδετικής Παιδοψυχιατρικής (Ιωάννινα, 30-31/10/10)
10. **Καλτσά Α., Μανωλέσου Σ., Ρήγα Ε., Ευθυμιάδη Μ., Φαρμακοπούλου Ι., Χαντζαρά Β., Λιακοπούλου Μ., Κολαΐτης Γ., Τομαράς Β.** Οικογενειακή Ψυχοθεραπεία στο Παιδιατρικό Νοσοκομείο: Η εμπειρία του Ειδικού Ιατρείου οικογένειας στο Νοσοκομείο Παιδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ». 5^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Διασυνδεδετικής Παιδοψυχιατρικής (Ιωάννινα, 30-31/10/10)
11. **Καλτσά Α.** Παρεμβάσεις σε ψυχωσιόμορφες εκδηλώσεις πολλαπλής αιτιολογίας σε παιδιά και εφήβους στο Γενικό Νοσοκομείο. 5^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο «Η παιδοψυχιατρική στο γενικό νοσοκομείο: Διασυνδεδετική Παιδοψυχιατρική» (Ιωάννινα, 30-31/10/2010)

12. **Καλτσά Α., Μανωλέσου Σ., Ρήγα Ε., Ευθυμιάδη Μ., Φαρμακοπούλου Ι., Χαντζαρά Β., Λιακοπούλου Μ., Κολαΐτης Γ., Τομαράς Β.** Οικογενειακή ψυχοθεραπεία στο παιδιατρικό νοσοκομείο: η εμπειρία του ειδικού ιατρείου οικογενείας στο Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία». 5^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο «Η Παιδοψυχιατρική στο γενικό νοσοκομείο: Διασυνδεδετική Παιδοψυχιατρική» (Ιωάννινα, 30-31/10/2010)
13. **Καλτσά Α.** Παραμέληση – Κακοποίηση ανηλίκων: Η παραμονή στο Γενικό Νοσοκομείο προστατεύει ή «κακοποιεί» περαιτέρω; 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την αντιμετώπιση της σεξουαλικής κακοποίησης με θέμα: «Νέες Μορφές Παιδικής και Εφηβικής Κακοποίησης: Δυνατότητες αντιμετώπισης και πρόληψης» (Αθήνα, 16-18/05 2011)
14. **Καλτσά Α.** Απόπειρες στην εφηβεία: Μία οικογενειακή συστημική θεραπευτική προσέγγιση. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο με θέμα: «Κατάθλιψη στα παιδιά και στους εφήβους: φύση, ανατροφή, κοινωνία» (Αθήνα, 27-29/05/2011)
15. **Καλτσά Α.** Σωματικές καταστάσεις και επιδράσεις φαρμάκων εκφραζόμενες με καταθλιπτική συμπτωματολογία σε παιδιά και εφήβους. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο με θέμα: «Κατάθλιψη στα παιδιά και στους εφήβους: φύση, ανατροφή, κοινωνία» (Αθήνα, 27-29/05/2011)
16. **Κολαΐτης Γ.** Ψυχικές διαταραχές στα παιδιά και τους εφήβους. 30^ο Πανελλήνιο Οδοντιατρικό Συνέδριο (Αθήνα 22-24/10/2010)
17. **Κολαΐτης Γ., Καλτσά Α., Χαντζαρά Β., Χαριτάκη Σ., Χριστογιώργος Σ.** Στρογγυλό Τραπέζι με θέμα: 5^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο «Η Παιδοψυχιατρική στο γενικό νοσοκομείο: Διασυνδεδετική Παιδοψυχιατρική» (Ιωάννινα, 30-31/10/2010)
18. **Κολαΐτης Γ.** Κατάθλιψη και αυτοκτονικότητα σε παιδιά και εφήβους. 3^ο Παιδιατρικό Παιδοπνευμονολογικό Συνέδριο (Ιωάννινα 8-11/09/2010)
19. **Κολαΐτης Γ.** Ψυχολογικές επιπτώσεις των αποκλίσεων της ήβης. 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Παιδικής και Εφηβικής Γυναικολογίας (17-18/09/2010)
20. **Κολαΐτης Γ.** Σχολικός εκφοβισμός και παιδιά με ΔΕΠΥ: θύτες, θύματα και δυσμενείς εκβάσεις. Επιστημονική Ημερίδα με θέμα: «Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητας: Παιδιά σε κίνδυνο και πρώιμες παρεμβάσεις» της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης ΔΕΠΥ και της Ελληνικής Εταιρείας Ψυχικής Υγιεινής και Νευροψυχιατρικής του Παιδιού. (Αθήνα, 09/04/2011)
21. **Κολαΐτης Γ.** Συμβουλευτική – διασυνδεδετική παιδοψυχιατρική στο γενικό παιδιατρικό νοσοκομείο. 4^ο Πανελλήνιο & 3^ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο (Αθήνα, 9 -12 /03/2011)

22. **Κολαΐτης Γ.** Ψυχική υγεία μεταναστών παιδιών και εφήβων. 4^ο Εντατικό Σεμινάριο στην Εφηβική Ιατρική (Αθήνα, 18-19/03/2011)
23. **Κολαΐτης Γ.** Οικονομική κρίση και ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων. Ημερίδα με θέμα: «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων» Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (Αθήνα, 25/02/2011)
24. **Κολαΐτης Γ.** Διαταραχές διάθεσης σε παιδιά και εφήβους: συνέχειες και ασυνέχειες στην ενήλικη ζωή. Ημερίδα με θέμα: «Διαταραχές της παιδικής και εφηβικής ηλικίας: Συνέχεια και ασυνέχεια στην ενήλικη ζωή» της Β΄ Ψυχιατρικής Κλινικής ΕΚΠΑ σε συνεργασία με την Α΄ Ψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ και την Παιδοψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ (Αθήνα, 26/02/2011)
25. **Κολαΐτης Γ.** Ψυχοπαθολογία στην Εφηβεία. 11^η Εκπαιδευτική Διημερίδα της Παιδιατρικής Κλινικής Καραμανδάνειου Νοσοκομείου Παίδων Πατρών (Πάτρα, 30-31/10/2010)
26. **Κολαΐτης Γ.** Παιδική κακομεταχείριση: Τα διλήμματα των ειδικών και τα δικαιώματα των παιδιών. 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την αντιμετώπιση της σεξουαλικής κακοποίησης με θέμα: «Νέες Μορφές Παιδικής και Εφηβικής Κακοποίησης: Δυνατότητες αντιμετώπισης και πρόληψης» (Αθήνα, 16-18/05 2011) (συντονιστής συμποσίου)
27. **Κολαΐτης Γ.** Μετατραυματικό Στρες στα παιδιά και τους εφήβους. 3^ο Πανελλήνιο Ψυχιατρικό Συνέδριο στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Κυλλήνη, 02-05/06/2011)
28. **Κολαΐτης Γ.** Ψυχοκοινωνική έκβαση δύο ψυχοθεραπευτικών προσεγγίσεων για παιδιά και εφήβους με κατάθλιψη. 21^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχιατρικής (Αθήνα, 05-08/05/2011)
29. **Κολαΐτης Γ.** Οι συναισθηματικές διαταραχές στην παιδική και εφηβική ηλικία: συνέχεια και ασυνέχεια στην ενήλικη ζωή. 21^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχιατρικής. (Αθήνα, 05-08/05/ 2011)
30. **Κολαΐτης Γ.** Κοινωνικοοικονομικές αντιξοότητες και ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων. Ημερίδα με θέμα: «Κατάθλιψη στη σύγχρονη Ελληνική κοινωνία». Σύλλογος «Εγκέφαλος» (Αθήνα, 13/05/2011)
31. **Κολαΐτης Γ.** Πρώιμες παρεμβάσεις: Πρόγραμμα ψυχοεκπαίδευσης για γονείς παιδιών με διασπαστική συμπεριφορά ηλικίας 4 – 6 ετών. Στρογγυλό Τραπέζι με θέμα: «Διαταραχές συναισθήματος και διαταραχή ελλειμματικής προσοχής – Υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ)». 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)
32. **Κολαΐτης Γ.** Νεότερα δεδομένα στην κατάθλιψη παιδιών και εφήβων. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)

33. **Κολαΐτης Γ.** Επίδραση δύο ψυχοθεραπευτικών προσεγγίσεων στην ψυχοκοινωνική λειτουργικότητα παιδιών και εφήβων με κατάθλιψη: προκλήσεις και ερωτήματα. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)
34. **Κολαΐτης Γ.** Βία – Αντικοινωνικότητα: επιπτώσεις στις σημερινές κοινωνίες. Επιστημονικό Συμπόσιο με θέμα: “Όταν κινδυνεύουν τα παιδιά” (Αθήνα, 15-16/10/2010)
35. **Κορλού Σ., Φαρμακοπούλου Ι., Καλτσά Α., Μπουρούς Γ., Ράπτη Κ., Μαρίνη Ε., Χαντζαρά Β., Λιακοπούλου Μ.** Μετανάστευση και απόπειρες αυτοκτονίας κατά την παιδική και εφηβική ηλικία. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο με θέμα: «Κατάθλιψη στα παιδιά και στους εφήβους: φύση, ανατροφή, κοινωνία» (Αθήνα, 27-29/05/2011)
36. **Κοτζιά Θ., Ντρε Β., Αποστολά Π., Καραβία Σ.** Διαχείριση του σχολικού άγχους σε μαθητές 6 τμημάτων της Γ’ Λυκείου, σε σχολείο του Ν. Αττικής, Αθήνα (09/03/2011 και 11/03/2011).
37. **Κοτζιά Θ.** Παιδοψυχιατρική Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας: Διασύνδεση με δομές εντός και εκτός Νοσοκομείου. 4^ο Πανελλήνιο και 3^ο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο της ENE, 3/2011
38. **Κοτζιά Θ.** Θεραπεία Περιβάλλοντος στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο με θέμα: «Κατάθλιψη στα παιδιά και στους εφήβους: φύση, ανατροφή, κοινωνία» (Αθήνα, 27-29/05/2011)
39. **Κοτζιά Θ., Χαριτάκη Στ.** Παιδοψυχιατρική Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας: Διασύνδεση με δομές εντός και εκτός νοσοκομείου. 4^ο Πανελλήνιο και 3^ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Αθήνα, (9-12/3/2011)
40. **Λάγιου-Λιγνού Ε.** Πρόγραμμα πρώιμης παρέμβασης σε οικογένειες βρεφών και νηπίων. Ημερίδα με θέμα: «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων» Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (Αθήνα, 25/02/2011)
41. **Λάγιου-Λιγνού Ε.** Τι ρόλο παίζει η τρυφερότητα στη διαμόρφωση του βρεφικού εγκεφάλου. Επιστημονική Ημερίδα Χωριών SOS 14 Μαρτίου 2011
42. **Λάγιου-Λιγνού Ε.** Το βρέφος στην μονάδα εντατικής φροντίδας και οι πρωταρχικές σχέσεις. Ομιλία στο Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Νίκαιας (21 Μαρτίου 2011)
43. **Κοτζιά Θ.** Θεραπεία Περιβάλλοντος στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο, Αθήνα (27-29/5/2011)

44. Μάντη Π., **Γιουρούκου Ε., Κολαΐτης Γ.**, Γεωργάκη Ε., Στεφανίδης Κ., Χρούσος Γ., Μαγιάκου Μ.-Α. Η διάρκεια της κορτιζονοθεραπείας – και όχι η δόση ή το νόσημα- φαίνεται να ενοχοποιείται για τις διαταραχές της συμπεριφοράς παιδιών με νεφρωσικό σύνδρομο. 4^ο Πανελλήνιο και 3^ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο (Αθήνα, 09-12/03/2011)
45. **Μανωλέσου Σ., Χαντζαρά Β., Τσίλια Α-Μ., Καλτσά Α., Ηλιάδου Α., Κολαΐτης Γ.** Διαταραχές σίτισης – διατροφής σε παιδιά με καρκίνο. 5^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Διασυνδεδετικής Παιδοψυχιατρικής (Ιωάννινα, 30-31/10/10)
46. **Μανωλέσου Σ.** Η εμπειρία του ειδικού Ιατρείου Οικογένειας της Πανεπιστημιακής Παιδοψυχιατρικής Κλινικής του ΓΝΠ “Η Αγία Σοφία” στην παιδική και εφηβική κατάθλιψη. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο με θέμα: «Κατάθλιψη στα παιδιά και στους εφήβους: φύση, ανατροφή, κοινωνία» (Αθήνα, 27-29/05/2011)
47. Μεταξάς Γ., **Κολαΐτης Γ.**, Πολίτης Γ. Οι επιπτώσεις των ΜΜΕ στην ψυχική υγεία των πολιτών, ιδιαίτερα των νέων (Αργοστόλι, 22/08/2011).
48. **Μπουραντά Μ., Αγγελή Α., Χαντζαρά Β., Φλώρου Α., Κουτσιά Ι., Καλτσά Α.,** Ντουντουνάκης Σ., **Κολαΐτης Γ.** Ο ρόλος της Παιδοψυχιατρικής Ομάδας στο τμήμα της Κυστικής Ινωσης του Π.Γ. Νοσοκομείου Παίδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ». 5^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Διασυνδεδετικής Παιδοψυχιατρικής (Ιωάννινα, 30-31/10/10)
49. Μαράτου Ο., **Σκούλικα Α., Αραμπατζή Μ.,** Αρβανίτη Π., **Δούρβα Α.,** Τερίκογλου Α., Σελιώτη Κ., Πανοπούλου Γ., **Παναγιωτίδου Γ.** Σφαιρική παιδοψυχιατρική εκτίμηση παιδιών 2 έως 4 ετών με διαταραχές λόγου. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)
50. **Μπουρούς Γ., Χαντζαρά Β., Ηλιάδου Α., Κτιστάκη Γ., Αγγελή Α., Καλτσά Α.,** Βαλάρη Μ., **Κολαΐτης Γ.** Δερματολογικές παθήσεις και η σημασία της Διασυνδεδετικής Παιδοψυχιατρικής Διασυνδεδετικής στην καθημερινή κλινική πράξη του Γενικού Παιδιατρικού Νοσοκομείου. 5^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Διασυνδεδετικής Παιδοψυχιατρικής (Ιωάννινα, 30-31/10/10)
51. **Μπουρούς Γ., Καλτσά Α., Φαρμακοπούλου Ι., Σωτηροπούλου Α., Κοτζιά Θ.,** Ράπτη Κ., **Ζαχαράκι Ε., Κολαΐτης Γ., Χαντζαρά Β., Λιακοπούλου Μ.** Δρόμοι που οδηγούν στην κατάθλιψη: η εγκατάλειψη, παραμέληση και κακοποίηση του παιδιού μέσα από εισαγγελική παραπομπή στη διασυνδεδετική παιδοψυχιατρική. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο με θέμα: «Κατάθλιψη στα παιδιά και στους εφήβους: φύση, ανατροφή, κοινωνία» (Αθήνα, 27-29/05/2011)

52. **Μπουρούς Γ., Καλτσά Α., Φαρμακοπούλου Α., Σωτηροπούλου Α., Κοτζιά Θ., Ράπτη Κ., Ζαχαράκι Ε., Κολαΐτης Γ., Χαντζαρά Β., Λιακοπούλου Μ.** Δρόμοι που οδηγούν στην κατάθλιψη: η εγκατάλειψη, παραμέληση και κακοποίηση του παιδιού μέσα από εισαγγελικές εντολές στη Διασυνδεδετική Παιδοψυχιατρική. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)
53. **Ντρε Β.** Νοσηλευτική φροντίδα σε εφήβους ασθενείς. 4^ο Εντατικό Σεμινάριο Εφηβικής Υγείας (Μ.Ε.Υ.) της Β΄ Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παίδων «Π.& Α. Κυριακού», (18-19/3/ 2011).
54. **Ντρε Β., Σκούλικα Α.** Ψυχοσωματικές διαταραχές σε παιδιά – εφήβους, Νοσηλευτική Φροντίδα. 4^ο Πανελλήνιο και 3^ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο (Αθήνα, 09/03/2011)
55. **Ντρε Β., Παναγιωτίδου Γ., Παπαδημητρίου Α.** Αρβανίτη Π. Οριοθέτηση παιδιών, χρήση διαδικτύου. Ομιλία και εργαστήριο με γονείς παιδιών Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης Δημοτικού Σχολείου Γαλατσίου (Αθήνα, 18/05/2011).
56. **Παπαδημητρίου Α., Παναγιωτίδου Γ., Κουτσιά Ι., Δούρβα Α., Σκούλικα Α.** Υποστηρικτική μαθησιακή παρέμβαση σε παιδιά με ειδική μαθησιακή δυσκολία. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)
57. **Παπανικολάου Κ., Μικέλλη Α., Ευθυμιάδη Μ., Γιαχνή Ε., Γιουρούκου Ε., Ντρε Β., Γιαννοπούλου Μ., Αραμπατζή Μ., Κολαΐτης Γ.** Συσχέτιση προσαρμοστικής συμπεριφοράς και αισθητηριακής επεξεργασίας σε παιδιά με διαταραχή του φάσματος του αυτισμού. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)
58. **Παπανικολάου Κ.,** Γαλανόπουλος Α. ΔΕΠΥ ενηλίκων και σύνδρομο Asperger. Στρογγυλή Τράπεζα. 21^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχιατρικής 5-8/5/2011, Αθήνα
59. Σύρος Ι., Κόρπα Τ., Καραγιάννη Σ., Περβανίδου Ν., Χρούσος Γ., Γκουρογιάννη Α., **Κολαΐτης Γ.** Διερευνώντας το λιπιδικό προφίλ σε ασθενείς με κατάθλιψη: μια ανασκόπηση της βιβλιογραφίας. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)
60. **Σκούλικα Α., Αραμπατζή Μ., Παναγιωτίδου Γ., Δούρβα Α.,** Αρβανίτη Π., Τερίκογλου Α., Σελιώτη Κ., Πανοπούλου Γ. Στατιστική επεξεργασία των δεδομένων της μελέτης «σφαιρική παιδοψυχιατρική εκτίμηση παιδιών 2-4 ετών με διαταραχές του λόγου. Παρουσίαση σε ομάδα εργασίας με θέμα: «Σφαιρική παιδοψυχιατρική εκτίμηση παιδιών 2-4 ετών με διαταραχές του λόγου». 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)
61. **Σκούλικα Α.** Η πρώιμη κατάθλιψη και οι μεταβολές του ψυχισμού κατά την θεραπεία. Παρουσίαση σε ομάδα εργασίας με θέμα: «Η ψυχανάλυση του παιδιού με κατάθλιψη μπορεί να προκαλέσει δομικές αλλαγές στον ψυχισμό;». 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)

62. **Σκούλικα Α.** Οι βραχείες ψυχαναλυτικές ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις σε βρέφη και νήπια. Παρουσίαση και συντονισμός σε ομάδα εργασίας με θέμα: «Η κλινική εργασία με τα βρέφη, τα νήπια και τους γονείς τους». 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/05/2011)
63. **Σωτηροπούλου Α.** Κοινωνικές ομάδες με ιδιαίτερες ανάγκες: Παιδιά μεταναστών και προσφύγων που απομακρύνονται από την οικογένειά τους. 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την αντιμετώπιση της σεξουαλικής κακοποίησης με θέμα: «Νέες Μορφές Παιδικής και Εφηβικής Κακοποίησης: Δυνατότητες αντιμετώπισης και πρόληψης» (Αθήνα, 16-18/05/2011)
64. **Τσιαφάκη Β, Καραβία Σ, Καλτσά Α, Φαρμακοπούλου Ι, Σωτηροπούλου Α, Ευθυμιάδη Μ, Γούλα Γ, Ζαχαράκι Ε, Χαντζαρά Β, Λιακοπούλου Μ.** Ο ρόλος της διασυνδεδετικής παιδοψυχιατρικής ομάδας στην προληπτική αρμοδιότητα του εισαγγελέα για την προστασία ανηλίκων. Προβληματισμοί-αντιξοότητες. 5^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο με θέμα: «Η παιδοψυχιατρική στο γενικό νοσοκομείο: Διασυνδεδετική Παιδοψυχιατρική» (Ιωάννινα, 30-31/10/2010)
65. **Τσίλια Α.-Μ.** Η συμβολή των προβολικών ψυχολογικών τεστ στη διαφορική διάγνωση παιδιών και εφήβων με κατάθλιψη. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο με θέμα: «Κατάθλιψη στα παιδιά και στους εφήβους: φύση, ανατροφή, κοινωνία» (Αθήνα, 27-29/05/2011)
66. **Χαντζαρά Β.** Πρόγραμμα προαγωγής ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων με χρόνια σωματική νόσο. Ημερίδα με θέμα: «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων» Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (Αθήνα, 25/02/2011)
67. **Χαντζαρά Β.** Η εμπειρία με τα χρόνια σωματικά νοσήματα στα πλαίσια της Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής Παιδοψυχιατρικής. 5^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο «Η παιδοψυχιατρική στο γενικό νοσοκομείο: Διασυνδεδετική Παιδοψυχιατρική» (Ιωάννινα, 30-31/10/2010)
68. **Χαντζαρά Β.** Ο ρόλος της Παιδοψυχιατρικής ομάδας στο Γενικό Νοσοκομείο. 5^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο με θέμα: «Η παιδοψυχιατρική στο γενικό νοσοκομείο: Διασυνδεδετική Παιδοψυχιατρική» (Ιωάννινα, 30-31/10/2010)
69. **Χαντζαρά Β.** Παιδοψυχιατρική Θεώρηση της Φλεγμονώδους Νόσου του εντέρου. Ημερίδα της Ελληνικής Εταιρείας Κοιλιοκάκης και χρόνιων Παθήσεων του εντέρου (Αθήνα, 14/12/2010)
70. **Χαντζαρά Β.** Παιδιά με χρόνια σωματική νόσο και η ψυχοκοινωνική επιβάρυνση στις μέρες μας. Ημερίδα με θέμα: «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας» (Αθήνα, 25/2/2011)

71. **Χαντζαρά Β.** Οι συνέπειες της Κατάθλιψης του γονέα στη διαμόρφωση του Δεσμού με το παιδί. 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο με θέμα: «Κατάθλιψη στα παιδιά και στους εφήβους: φύση, ανατροφή, κοινωνία» (Αθήνα, 27-29/05/2011)
72. **Χαντζαρά Β.** Το Χρόνιο Σωματικό Νόσημα ως τραυματική εμπειρία για τα παιδιά. 3^ο Πανελλήνιο Ψυχιατρικό Συνέδριο στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας (Κυλλήνη Ηλείας, 2-5/6/2011)
73. **Χαριτάκη Σ.** Παιδοψυχιατρική μονάδα ενδονοσοκομειακής νοσηλείας: Διασύνδεση με δομές εντός και εκτός νοσοκομείου. 4^ο Πανελλήνιο & 3^ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο (Αθήνα, 9-12/03/2011)
74. **Χριστογιώργος Σ.** Συμμετοχή σε στρογγυλή τράπεζα με θέμα: «Η Παιδοψυχιατρική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών στο Γ.Π. Νοσοκομείο Παιδών «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»: εμπειρίες διασύνδεσης με ενδο- και εξωνοσοκομειακά τμήματα και δομές» και εισήγηση με θέμα: «Διασυνδεδετική Παιδοψυχιατρική και ψυχοδυναμική ψυχοθεραπεία στο Γενικό Νοσοκομείο. Προκλήσεις και ιδιαιτερότητες». 5^ο Πανελλήνιο Συμόσιο Παιδοψυχιατρικής Εταιρείας Ελλάδος (Ιωάννινα, 30-31/10/2010)
75. **Χριστογιώργος Σ.** Συμμετοχή σε στρογγυλή τράπεζα με θέμα: «Ψυχοθεραπεία για την κατάθλιψη στην πρώιμη εφηβεία. Σύγκριση δύο ψυχοθεραπευτικών παρεμβάσεων» και εισήγηση με θέμα: «Βραχεία ψυχοδυναμική ψυχοθεραπεία εφήβων με κατάθλιψη» 21^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχιατρικής (Αθήνα, 5-8/5/2011)
76. **Χριστογιώργος Σ.** Συμμετοχή σε στρογγυλή τράπεζα με θέμα: «Απόπειρες αυτοκτονίας παιδιών και εφήβων: Θεραπευτικές προκλήσεις για τους ειδικούς στον δημόσιο τομέα» και εισήγηση με θέμα: «Απόπειρες αυτοκτονίας παιδιών και εφήβων: Ανάγκη διαμόρφωσης ολοκληρωμένων θεραπευτικών προτάσεων 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/5/2011)
77. **Χριστογιώργος Σ.** Συμμετοχή σε στρογγυλή τράπεζα με θέμα: «Ψυχοθεραπεία για την κατάθλιψη στην πρώιμη εφηβεία. Σύγκριση δύο ψυχοθεραπευτικών παρεμβάσεων» και εισήγηση με θέμα: «Βραχεία ψυχοδυναμική ψυχοθεραπεία εφήβων με κατάθλιψη: Προκλήσεις και ερωτήματα» 7^ο Πανελλήνιο Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο (Αθήνα, 27-29/5/2011)
78. **Φαρμακοπούλου Ι.** «Οδοιπορικό παιδιών από την απομάκρυνση από το οικογενειακό τους περιβάλλον μέχρι την τελική αποκατάσταση τους- Προβληματισμοί και προτάσεις κοινωνικής πολιτικής», Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, (Αθήνα, 9-10/5/2011)

**ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΙΔΩΝ «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»
Διευθυντής: Γ. Κολαΐτης, Επικ. Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής**

Θηβών & Μ. Ασίας, Αθήνα 115 27

Τηλ.: (210) 7798748, 7709200, 7467780-1, 7757496 Fax: (210) 7757496

E-mail: paidopsychiatriki@paidon-agiasofia.gr Website: child-psychiatry.med.uoa.gr